

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
PROVINCIAL ELECTRICITY AUTHORITY

รายงาน สภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อ กฟภ. กันยายน 2563

บทนำ

หนังสือรายงานสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อ กฟผ. กันยายน 2563 เนื้อหาโดยสรุปเป็นการรวบรวมข้อมูลด้านเศรษฐกิจของประเทศไทยและเศรษฐกิจของโลก ไตรมาสที่ 3 ปี 2563 แนวโน้มเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลกในปี 2563 และ ปี 2564 รวมถึงสถานะการเงิน การจำหน่ายไฟฟ้า และรายละเอียดเกี่ยวกับพนักงานของ กฟผ.

กองวางแผนวิสาหกิจหวังว่า เนื้อหาที่นำเสนอในหนังสือฉบับนี้คงจะเป็นประโยชน์ในเบื้องต้นต่อการวางแผนและการบริหาร หากมีข้อเสนอแนะประการใดที่เป็นประโยชน์ ขอให้โปรดแจ้งให้กองวางแผนวิสาหกิจทราบ เพื่อดำเนินการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	
สรุปย่อสำหรับผู้บริหาร	1
สภาพแวดล้อมภายนอก	
1. สถานการณ์เศรษฐกิจไทย	8
2. แนวโน้มเศรษฐกิจไทยในปี 2563 และปี 2564	17
3. เศรษฐกิจโลกในไตรมาสที่สามปี 2563	23
4. แนวโน้มเศรษฐกิจโลกในปี 2564	27
สภาพแวดล้อมภายใน	
1. สถานะการเงิน	32
2. สถานการณ์การจำหน่ายไฟฟ้า	33
3. บุคลากร	34

สรุปย่อสำหรับผู้บริหาร

สภาพแวดล้อมภายนอก

1. สถานการณ์เศรษฐกิจไทย

เศรษฐกิจไทยในช่วงไตรมาสที่สามของปี 2563 ปรับตัวลดลงร้อยละ 6.4 ต่อเนื่องจากการลดลงร้อยละ 12.1 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยมีรายละเอียดต่างๆ ดังต่อไปนี้

	รายละเอียด ไตรมาสที่ 3/2563
<u>ด้านการผลิต</u>	
- ภาคเกษตรกรรม	- ลดลงร้อยละ 0.9 ต่อเนื่องจากที่ลดลงร้อยละ 3.3 ในไตรมาสก่อนหน้า
- ภาคอุตสาหกรรม	- ลดลงร้อยละ 5.3 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 14.6 ในไตรมาสก่อนหน้า
<u>ด้านการใช้จ่าย</u>	
- ภาครัฐ	- ขยายตัวร้อยละ 4.1 ต่อเนื่องจากการขยายตัวร้อยละ 1.5 ในไตรมาสก่อนหน้า
- ภาคเอกชน	- ลดลงร้อยละ 0.6 ต่อเนื่องจากที่ลดลงร้อยละ 6.8 ในไตรมาสก่อนหน้า
<u>ด้านการลงทุน</u>	
- ภาครัฐ	- ขยายตัวร้อยละ 18.5 ต่อเนื่องจากการขยายตัวร้อยละ 12.5 ในไตรมาสก่อนหน้า
- ภาคเอกชน	- ลดลงร้อยละ 10.7 ต่อเนื่องจากที่ลดลงร้อยละ 15.0 ในไตรมาสก่อนหน้า
<u>ด้านต่างประเทศ</u>	
- การส่งออก	ลดลงร้อยละ 8.2 น้อยกว่าการลดลงร้อยละ 17.8 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยปริมาณการส่งออก ลดลงร้อยละ 7.6 และราคาส่งออกลดลงร้อยละ 0.7
- การนำเข้า	ลดลงร้อยละ 17.8 น้อยกว่าการลดลงร้อยละ 23.4 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยปริมาณการนำเข้าลดลงร้อยละ 16.5 เทียบกับการลดลงร้อยละ 19.3 ในไตรมาสก่อนหน้า

	รายละเอียด ไตรมาสที่ 3/2563
ด้านการคลัง	
- หนี้สาธารณะคงค้าง	ณ สิ้นเดือนกันยายน 2563 มีมูลค่าทั้งสิ้น 7,848,155.9 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 49.4 ของ GDP
- อัตราเงินเฟ้อทั่วไป	ในไตรมาสที่สามของปี 2563 เงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยลดลงร้อยละ 0.7 เทียบกับการลดลงร้อยละ 2.7 ในไตรมาสก่อนหน้า
- อัตราดอกเบี้ยนโยบาย	ในไตรมาสที่สามของปี 2563 อัตราดอกเบี้ยนโยบายคงที่ที่ร้อยละ 0.50 ต่อปี
- อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก	ในไตรมาสที่สามของปี 2563 ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ปรับลดอัตราดอกเบี้ยทั้งเงินฝากและเงินกู้ลงมาอยู่ในระดับต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ ทำให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือนเฉลี่ยปรับตัวลดลงจากร้อยละ 0.64 มาอยู่ที่ร้อยละ 0.49 ต่อปี อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมแก่ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (MLR) ปรับลดลงจากเฉลี่ยร้อยละ 5.53 เป็นเฉลี่ยร้อยละ 5.36 ต่อปี ด้านธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ย MLR จากเฉลี่ยร้อยละ 0.91 และร้อยละ 6.25 ในไตรมาสก่อนหน้า เป็นเฉลี่ยร้อยละ 0.61 และร้อยละ 6.13 ตามลำดับ โดยอัตราดอกเบี้ย MLR เฉลี่ยลดลงมาอยู่ระดับต่ำสุดในรอบ 15 ปี สำหรับสถาบันการเงินเฉพาะกิจมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ย MLR เป็นเฉลี่ยร้อยละ 1.03 และร้อยละ 6.13 ตามลำดับ ในส่วนของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริงเฉลี่ยและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR ที่แท้จริงเฉลี่ยปรับตัวลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าตามการเพิ่มของอัตราเงินเฟ้อ
- อัตราแลกเปลี่ยน	ในไตรมาสที่สามของปี 2563 ค่าเงินบาทอยู่ที่เฉลี่ย 31.33 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. แข็งค่าขึ้นร้อยละ 1.93 จากค่าเฉลี่ยในไตรมาสก่อนหน้า ตามสถานการณ์เงินดอลลาร์ สรอ. โดยดัชนีเงินดอลลาร์ สรอ. (Dollar Index) เฉลี่ย ในไตรมาสนี้อยู่ที่ 94.05 จุด ลดลงจากระดับ 98.84 จุด ในไตรมาสก่อนหน้า ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจาก (1) ความกังวลต่อสถานการณ์ทางการเมืองในประเทศและการเลือกตั้งประธานาธิบดี (2) การดำเนินนโยบายทางการเงิน โดยเฉพาะการปรับเป้าหมายเงินเฟ้อจากเป้าหมายเงินเฟ้อแบบคงที่มาเป็นเป้าหมายเงินเฟ้อเฉลี่ยและ (3) ความกังวลต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ ทั้งนี้ ค่าเงินบาทเมื่อเทียบกับประเทศคู่ค้า/คู่แข่งอื่น ๆ เคลื่อนไหวอ่อนค่าลง สะท้อนจากดัชนีค่าเงินบาท (NEER) เฉลี่ยในไตรมาสนี้อยู่ที่ 121.96 ลดลงจากค่าเฉลี่ยในไตรมาสก่อนหน้าร้อยละ 0.48 สำหรับค่าเงินของประเทศอื่นในภูมิภาคเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์ สรอ. ส่วนใหญ่เคลื่อนไหวในทิศทางเดียวกับค่าเงินบาท โดยค่าเงินของประเทศฟิลิปปินส์ มาเลเซีย เกาหลีใต้ สิงคโปร์ จีน อินเดีย อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น และเวียดนาม แข็งค่าขึ้นร้อยละ 3.0 ร้อยละ 2.8 ร้อยละ 2.6 ร้อยละ 2.6 ร้อยละ 2.3 ร้อยละ 1.9 ร้อยละ 1.9 ร้อยละ 1.3 และร้อยละ 0.1 เมื่อเทียบกับไตรมาส ก่อนหน้า ตามลำดับ

2. แนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี 2563

ประมาณการเศรษฐกิจ ปี 2563

อัตราการขยายตัว (% YoY)	ปี 2562	ปี 2563		ประมาณการ	
	ทั้งปี	Q2	Q3	2563	2564
GDP	2.4	-12.1	-6.4	-6.0	3.5-4.5
การลงทุนรวม	2.1	-8.0	-2.4	-3.2	6.6
ภาคเอกชน	2.8	-15.0	-10.7	-8.9	4.2
ภาครัฐ	0.2	12.5	18.5	13.7	12.4
การบริโภคภาคเอกชน	4.5	-6.8	-0.6	-0.9	2.4
การอุปโภคบริโภคภาคครัวเรือน	1.4	1.3	3.4	3.6	4.7
มูลค่าการส่งออกสินค้า	-3.3	-17.8	-8.2	-7.5	4.2
มูลค่าการนำเข้าสินค้า	-5.6	-23.4	-17.8	-13.8	5.3
ดุลบัญชีเดินสะพัดต่อ GDP	7.0	1.0	5.1	2.8	2.6
อัตราเงินเฟ้อ	0.7	-2.7	-0.7	-0.9	0.7-1.7

ปัจจัยสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

1. แนวโน้มการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศ
2. การปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้นของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลกในปี 2564
3. แรงขับเคลื่อนจากภาครัฐจากการเบิกจ่ายภายใต้กรอบงบประมาณและมาตรการทางเศรษฐกิจ
4. ฐานการขยายตัวที่ต่ำผิดปกติในปี 2563

ข้อจำกัดและปัจจัยเสี่ยง

1. ความไม่แน่นอนของสถานการณ์การแพร่ระบาด
2. เงื่อนไขด้านการจ้างงานและฐานะการเงินของภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจ
3. ความเสี่ยงจากสถานการณ์ภัยแล้ง
4. ความผันผวนของเศรษฐกิจและการเงินโลก

ประเด็นการบริหารนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

1. การป้องกันการกลับมาระบาดระลอกที่สองภายในประเทศ
2. การดูแลภาคเศรษฐกิจที่มีข้อจำกัดในการฟื้นตัว
3. การขับเคลื่อนการใช้จ่ายภาครัฐ
4. การขับเคลื่อนการส่งออกสินค้าเพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของภาคการผลิตและการลงทุนภาคเอกชน
5. การส่งเสริมการลงทุนภาคเอกชน
6. การดูแลราคาสินค้าเกษตรในช่วงผลผลิตออกสู่ตลาด และการเตรียมมาตรการรองรับความเสี่ยงจากสถานการณ์ภัยแล้งในปีการเพาะปลูก 2563/2564
7. การรักษาบรรยากาศทางการเมืองภายในประเทศ
8. การเตรียมการรองรับความเสี่ยงสำคัญ ๆ ควบคู่ไปกับการดูแลเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

3. สถานการณ์เศรษฐกิจโลก

ในไตรมาสที่สามของปี 2563 เศรษฐกิจโลกมีทิศทางฟื้นตัวดีขึ้นหลังจากการลดลงรุนแรงเป็นประวัติการณ์ในไตรมาสที่ผ่านมา โดยการฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจเป็นผลมาจากประเทศต่าง ๆ ได้ทยอยผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดและการจำกัดการเดินทาง ประกอบกับการดำเนินมาตรการผ่อนคลายทางการเงินและการคลังเพื่อช่วยเหลือเยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เศรษฐกิจอุตสาหกรรมหลักในไตรมาสที่สามได้แก่ สหรัฐฯ และยุโรปโซน ลดลงในอัตราที่ชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้า เช่นเดียวกับประเทศกำลังพัฒนาและเศรษฐกิจเกิดใหม่ในเอเชียหลายประเทศที่ลดลงในอัตราที่ชะลอลงเช่นกัน อาทิ เกาหลีใต้ ฮังการี สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย และบางประเทศเริ่มกลับมาขยายตัว อาทิ ไต้หวัน อย่างไรก็ตาม การฟื้นตัวของเศรษฐกิจยังเป็นไปช้า ๆ เนื่องจากเศรษฐกิจประเทศต่าง ๆ ยังเผชิญกับข้อจำกัดการขยายตัวโดยเฉพาะตลาดแรงงานที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงและยังไม่สามารถฟื้นตัวได้เต็มที่สะท้อนจากอัตราการว่างงานที่ยังคงอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ หลายประเทศยังเผชิญกับการระบาดระลอกที่สองส่งผลให้ต้องกลับมาดำเนินมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรค อาทิ ญี่ปุ่น สเปน ฝรั่งเศส สหราชอาณาจักร และเยอรมนี ซึ่งจะส่งผลต่อการฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในระยะต่อไป

ทั้งนี้ ในช่วงไตรมาสที่สาม รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกได้ดำเนินมาตรการทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องเพื่อช่วยลดผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการระบาดของโควิด-19 ดังจะเห็นได้จากธนาคารกลางของประเทศเศรษฐกิจหลักที่ได้ดำเนินมาตรการทางการเงินแบบผ่อนคลาย อาทิ การกำหนดอัตราดอกเบี้ยนโยบายในระดับต่ำเป็นประวัติการณ์ และการเข้าซื้อสินทรัพย์เพื่อเสริมสภาพคล่องให้แก่ระบบเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ธนาคารกลางสหรัฐฯ ได้ประกาศปรับกรอบนโยบายการเงินแบบยืดหยุ่นโดยใช้อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยเป็นเป้าหมายนโยบายทางการเงินเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของเศรษฐกิจมากขึ้น รวมทั้งธนาคารกลางของหลายประเทศในภูมิภาคเอเชียได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายเพิ่มเติม อาทิ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ขณะเดียวกัน หลายประเทศยังได้มีการดำเนินมาตรการทางการคลังเพิ่มเติมเพื่อช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบโดยเฉพาะผู้ว่างงานและธุรกิจขนาดย่อม อาทิ การขยายมาตรการช่วยเหลือผู้ว่างงานและแผนช่วยเหลือเพิ่มเติมแก่ผู้ว่างงานภายใต้ CARES Act ของสหรัฐฯ มาตรการสนับสนุนชั่วคราวเพื่อบรรเทาความเสี่ยงด้านการว่างงานในกรณีฉุกเฉินของสหภาพยุโรป และกองทุนเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เพิ่มเติมของญี่ปุ่น เป็นต้น

4. แนวโน้มเศรษฐกิจโลกปี 2564

เศรษฐกิจโลกในปี 2564 มีแนวโน้มที่จะฟื้นตัวได้อย่างต่อเนื่องและกลับมาขยายตัวได้หลังจากผ่านพ้นจุดต่ำสุดจากการลดลงอย่างรุนแรงในปี 2563 โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและอุปสงค์ภายในประเทศเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นผลจากการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด-19 ประกอบกับผลจากการดำเนินมาตรการเศรษฐกิจทั้งมาตรการทางการเงินและการคลังเพื่อช่วยบรรเทาผลกระทบและฟื้นฟูเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง โดยในกรณีฐานคาดว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดในหลายประเทศจะผ่านพ้นจุดสูงสุดไปแล้วในปี 2563 และจะสามารถรักษาอัตราการระบาดให้อยู่ในระดับที่ไม่เกินศักยภาพทางสาธารณสุขของประเทศและสามารถควบคุมการแพร่ระบาดได้มากขึ้นตามลำดับผ่านการรักษาสุนัขขนานมัยและการรักษาระยะห่าง (Social Distancing) ขณะเดียวกัน ในส่วนของภาคการท่องเที่ยวหลายประเทศมีแนวโน้มที่จะเริ่มทำข้อตกลงเชื่อมต่อการเดินทางระหว่างประเทศทางอากาศแบบไม่ต้องกักตัว (Travel Bubble) โดยเฉพาะประเทศ

ที่มีความเสี่ยงของการระบาดของโรคในระดับต่ำ ดังจะเห็นได้จากในปัจจุบันที่เริ่มมีการดำเนินการแล้ว ได้แก่ ระหว่างออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ และระหว่างสิงคโปร์และเวียดนาม ซึ่งจะส่งผลให้มีการเดินทางระหว่างประเทศมากขึ้นโดยเฉพาะในช่วงครึ่งหลังของปี 2564

ทั้งนี้ การประมาณการอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลกในกรณีฐานตั้งอยู่บนสมมติฐานที่สำคัญ ได้แก่ (1) การพัฒนาวัคซีนป้องกันและรักษาโรคโควิด-19 ได้ในช่วงไตรมาสที่สองของปี 2564 โดยคาดว่าจะสามารถเริ่มผลิตวัคซีนได้จำนวนจำกัดในช่วงไตรมาสที่สามและเพียงพอสำหรับใช้ในบางประเทศ เศรษฐกิจหลัก อาทิ สหรัฐฯ ยูโรโซน สหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น และจีน แต่คาดว่าขีดความสามารถในการผลิตวัคซีนจะเพิ่มขึ้นและมีราคาจำหน่ายที่ต่ำลงจนสามารถใช้ได้อย่างแพร่หลายในหลายประเทศมากขึ้นในไตรมาสที่สี่ของปี 2564 เป็นต้นไป ซึ่งจะทำให้รัฐบาลประเทศต่าง ๆ จะเริ่มทยอยผ่อนคลายมาตรการควบคุมและจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศได้มากขึ้น ในช่วงครึ่งหลังของปี 2564 (2) ไม่มีการแพร่ระบาดระลอกที่สองและระลอกที่สามอย่างรุนแรงเป็นวงกว้างและยืดเยื้อมากขึ้น จนทำให้ประเทศต่าง ๆ ต้องดำเนินมาตรการควบคุมการระบาดอย่างเข้มงวดอีกครั้ง (3) ไม่มีการลุกลามของวิกฤตการณ์จากภาคการผลิตสู่วิกฤตการณ์ทางการเงินและการคลังในประเทศสำคัญ ๆ และ (4) ไม่มีมาตรการกีดกันทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนรวมถึงประเทศอื่น ๆ เพิ่มเติมในปี 2564 จนส่งผลกระทบรุนแรงต่อการค้าโลกภายใต้เงื่อนไขดังกล่าวคาดว่า เศรษฐกิจโลกและปริมาณการค้าโลกในช่วงปี 2564 จะสามารถฟื้นตัวได้อย่างต่อเนื่อง

สภาพแวดล้อมภายใน

1. สถานะการเงิน

สถานะการเงินของ กฟผ. ปี 2563 (ม.ค. – ก.ย.)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
ด้านรายได้	
รายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า	353,545.71
รายได้จากการดำเนินงาน	10,258.84
รายได้อื่น	899.91
รายได้รวม	364,704.46
ด้านรายจ่าย	
ค่าซื้อกระแสไฟฟ้า	321,010.36
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	45,068.58
ค่าใช้จ่ายอื่น (รวมผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนฯ)	3,047.51
รายจ่ายรวม	369,126.45
ด้านกำไร	
กำไรจากการดำเนินงาน	(2,274.39)
ขาดทุนก่อนผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนฯ	4,402.48
ขาดทุนสุทธิ	4,421.99
มูลค่ากำไรทางเศรษฐกิจ (EP)	(12,708.90)

ซึ่งมีผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จำนวน 19.51 ล้านบาท

ที่มา: กองวิเคราะห์การเงินและจัดการเงินทุน

2. สถานการณ์การจำหน่ายไฟฟ้า

สถานการณ์	ปี 2562 (ม.ค. - ก.ย.)	ปี 2563 (ม.ค. - ก.ย.)	จำนวน + เพิ่ม / - ลด	คิดเป็น ร้อยละ
1. การจำหน่ายไฟฟ้ารวม (ล้านหน่วย)	102,902.08	100,044.82	-2,857.26	-2.78
2. รายได้ค่าไฟฟ้ารวม (ล้านบาท)	372,331.02	357,136.31	-15,194.71	-4.08
3. หน่วยรับซื้อ (กฟผ.,พพ.) (ล้านหน่วย)	102,647.11	100,054.67	-2,592.43	-2.53
4. จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้ารวม (ราย)	19,822,106	20,360,896	538,790	2.72

ที่มา: กองเศรษฐกิจพลังไฟฟ้า

3. บุคลากร

ระดับตำแหน่ง	ปี 2562 (ม.ค. - ก.ย.)	ปี 2563 (ม.ค. - ก.ย.)	จำนวน + เพิ่ม / - ลด	คิดเป็น ร้อยละ
ผู้บริหาร	8,573	8,527	-46	-0.54
นักวิชาการ	4,482	4,175	-307	-6.85
พนักงานวิชาชีพ	17,483	16,491	-992	-5.67
เสมียนพนักงาน	10	6	-4	-40.00
รวมทั้งสิ้น	30,548	29,199	-1,349	-4.42

ที่มา: กองบริหารงานบุคคล

สภาพแวดล้อมภายนอก

1. สถานการณ์เศรษฐกิจไทย

เศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่สามของปี 2563 ลดลงร้อยละ 6.4 ต่อเนื่องจากการลดลงร้อยละ 12.1 ในไตรมาสก่อนหน้าด้านการใช้จ่ายของรัฐบาลและการลงทุนภาครัฐขยายตัวเร่งขึ้น การบริโภคและการลงทุนภาคเอกชน และการส่งออกสินค้าลดลงในอัตราที่ชะลอตัวจากไตรมาสก่อนหน้า ขณะที่การส่งออกบริการลดลงต่อเนื่อง ด้านการผลิต การผลิตสาขาก่อสร้างขยายตัวเร่งขึ้น สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร สาขาอุตสาหกรรม สาขาเกษตรกรรม สาขาการขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า สาขาการขนส่ง การขายปลีก และการซ่อมฯ และสาขาไฟฟ้า และก๊าซฯ ปรับตัวลดลงในอัตราที่น้อยกว่าการลดลงในไตรมาสก่อนหน้าเมื่อปรับผลของฤดูกาลออกแล้วเศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่สามของปี 2563 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่สองของปี 2563 (QoQ_SA) ร้อยละ 6.5 รวม 9 เดือนแรกของปี 2563 เศรษฐกิจไทยปรับตัวลดลงร้อยละ 6.7

แนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี 2563 คาดว่าจะลดลงร้อยละ 6.0 โดยมูลค่าการส่งออกสินค้าปรับตัวลดลงร้อยละ 7.5 การบริโภคภาคเอกชน และการลงทุนรวมปรับตัวลดลงร้อยละ 0.9 และร้อยละ 3.2 ตามลำดับอัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ -0.9 และดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลร้อยละ 2.8 ของ GDP

แนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี 2564 คาดว่าจะขยายตัวในช่วงร้อยละ 3.5 – 4.5 โดยมีแรงสนับสนุนจาก (1) การปรับตัวดีขึ้นของอุปสงค์ภายในประเทศ (2) การฟื้นตัวของเศรษฐกิจ และปริมาณการค้าโลก (3) แรงขับเคลื่อนจากภาครัฐจากการเบิกจ่ายภายใต้กรอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีและมาตรการทางเศรษฐกิจ และ (4) ฐานการขยายตัวที่ต่ำผิดปกติในปี 2563 ทั้งนี้ คาดว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าจะขยายตัวร้อยละ 4.2 การบริโภคภาคเอกชน และการลงทุนรวมขยายตัวร้อยละ 2.4 และร้อยละ 6.6 ตามลำดับ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยอยู่ที่ช่วงร้อยละ 0.7 - 1.7 และดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลร้อยละ 2.6 ของ GDP

GDP	ปี 2562	ปี 2563		ประมาณการ	
	ทั้งปี	Q2	Q3	2563	2564
	2.4	-12.1	-6.4	-6.0	3.5-4.5

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สรุปปัจจัยสำคัญสนับสนุนการขยายตัวเศรษฐกิจ รายละเอียดเป็นดังนี้

เศรษฐกิจไตรมาสที่ 3/2563 ลดลงร้อยละ 6.4 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 12.1 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยภาคเกษตรลดลงร้อยละ 0.9 จากที่ลดลงร้อยละ 3.3 ในไตรมาสก่อนหน้า เนื่องจากผลผลิตของพืชผลที่สำคัญลดลง ภาคนอกเกษตรลดลงร้อยละ 6.8 ปรับตัวดีขึ้นจากที่ลดลงร้อยละ 12.9 ในไตรมาสก่อนหน้า ทั้งการผลิตในกลุ่มอุตสาหกรรม และกลุ่มบริการ

ด้านการผลิต (ภาคเกษตร)

สาขา	อัตราเพิ่ม-ลด (ร้อยละ)	รายละเอียด ไตรมาสที่ 3/2563
- สาขาเกษตรกรรม	-0.9	ลดลงร้อยละ 0.9 จากการลดลงร้อยละ 3.3 ในไตรมาสก่อนหน้า ตามการลดลงของพืชหลัก ได้แก่ ข้าวเปลือก ยางพารา และ ปาล์มน้ำมัน ขณะที่ผลผลิตของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ผักและผลไม้ เพิ่มขึ้น การผลิตในหมวดปศุสัตว์ ผลผลิตไข่ไก่ลดลง
- สาขาการประมงและการ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	-1.1	ลดลงร้อยละ 1.1 ตามความต้องการต่างประเทศ
- ระดับราคาสินค้าเกษตร	3.0	เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.0 เป็นผลจากราคาในหมวดพืชผล และปศุสัตว์ เพิ่มขึ้น โดยในพืชผลสำคัญ ราคาของข้าวเปลือก ยางพารา และ ผลไม้เพิ่มขึ้น ขณะที่ราคาผักลดลง ปศุสัตว์ ราคาสุกรเพิ่มขึ้น ส่วนราคาสัตว์ปีกลดลง และหมวดสินค้าประมงในไตรมาสนี้ ราคาเพิ่มขึ้นเช่นกัน

ด้านการผลิต (ภาคนอกเกษตร)

สาขา	อัตราเพิ่ม-ลด (ร้อยละ)	รายละเอียด ไตรมาสที่ 3/2563
- สาขาการผลิตอุตสาหกรรม	-5.3	ลดลงร้อยละ 5.3 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 14.6 ไตรมาสก่อนหน้า เป็นการปรับตัวดีขึ้นในทุกกลุ่มอุตสาหกรรมตามความต้องการ ใช้ในประเทศ ทั้งด้านการอุปโภคบริโภคและการผลิตสินค้าต่อเนื่อง ตลอดจนการส่งออกสินค้า ที่มีทิศทางดีขึ้น
- สาขาการไฟฟ้า ก๊าซ และ การประปา	-9.4	ลดลงร้อยละ 9.4 ปรับตัวดีขึ้น จากที่ลดลงร้อยละ 13.3 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยหมวดไฟฟ้าลดลงร้อยละ 9.6 เทียบกับการลดลงร้อยละ 12.9 จากไตรมาสก่อนหน้า เป็นผลจากปริมาณการใช้กระแสไฟฟ้าของกลุ่มผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทที่อยู่อาศัยที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงกลุ่มผู้ใช้ไฟฟ้าอื่น อาทิ ผู้ใช้ไฟฟ้าขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า สำหรับโรงแยกก๊าซ ลดลงร้อยละ 7.6 เทียบกับที่ลดลงร้อยละ 16.6 ในไตรมาสก่อนหน้า

ด้านการผลิต (ภาคนอกเกษตร) (ต่อ)

สาขา	อัตราเพิ่ม-ลด (ร้อยละ)	รายละเอียด ไตรมาสที่ 3/2563
- สาขาการประมงและการ กำจัดของเสีย	-1.4	ลดลงร้อยละ 1.4 จากการลดลงร้อยละ 0.7 ในไตรมาสก่อนหน้า เป็นผลมาจากการผลิตน้ำประปาลดลงตามความต้องการใช้น้ำประปาที่ลดลง ประกอบกับการนำวัสดุที่ใช้แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ลดลง ขณะที่กิจกรรมการเก็บรวบรวมขยะที่ไม่เป็นอันตรายยังคงขยายตัว
- สาขาการขนส่งและ สถานที่เก็บสินค้า	-23.6	ลดลงร้อยละ 23.6 เทียบกับการลดลงร้อยละ 38.8 ในไตรมาสก่อนหน้า บริการขนส่งลดลงร้อยละ 24.9 เป็นการลดลงในบริการขนส่งหลักทั้ง 3 ประเภท คือ การขนส่งทางบก การขนส่งทางน้ำ และการขนส่งทางอากาศลดลงร้อยละ 17.2 ร้อยละ 0.6 และร้อยละ 71.9 ตามลำดับ ปัจจัยสำคัญมาจากการขนส่งผู้โดยสาร ลดลงสืบเนื่องจากการคงมาตรการระงับการเข้าออกราชอาณาจักร ส่งผลให้ในไตรมาสนี้ยังไม่มีนักท่องเที่ยวต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม การขนส่งสินค้า ทั้งสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรม เริ่มปรับตัวดีขึ้น สำหรับกิจกรรมไปรษณีย์และการรับส่งเอกสาร/สิ่งของชะลอตัว
- สาขาที่พักแรมและ บริการด้านอาหาร	-39.6	ลดลงร้อยละ 39.6 เทียบกับการลดลงร้อยละ 50.2 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยการให้บริการที่พักแรมลดลงร้อยละ 60.0 ปัจจัยหลักมาจากการประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ตั้งแต่วันที่ 25 มีนาคม 2563 (ฉบับที่ 1) ต่อเนื่องมาถึงเดือนกันยายน (ฉบับที่ 14) และประกาศสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (กพท.) ยังไม่อนุญาตให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้าประเทศ ส่งผลให้ไม่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้าประเทศเป็นไตรมาสที่ 2 ติดต่อกัน ในไตรมาสนี้รายได้หลักของสถานประกอบการที่พักแรมมาจากผู้เยี่ยมเยือนในประเทศเป็นหลัก โดยผู้เยี่ยมเยือนในประเทศไตรมาสนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 32.7 ล้านคน เพิ่มขึ้นจาก 5.6 ล้านคนในไตรมาสก่อนหน้า ปัจจัยหลักมาจากการประกาศให้มีวันหยุดชดเชยสงกรานต์ 4 วัน และมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวของภาครัฐ อาทิ โครงการเราเที่ยวด้วยกัน โครงการกำลังใจ สำหรับการให้บริการด้านอาหารลดลงร้อยละ 21.9 เทียบกับการลดลงร้อยละ 28.8 ในไตรมาสก่อนหน้า ส่วนหนึ่ง เป็นผลมาจากการผ่อนคลายการบังคับใช้มาตรการป้องกันและยับยั้งการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้สถานประกอบการเริ่มเปิดดำเนินการ และมีการปรับรูปแบบการดำเนินธุรกิจใหม่ โดยเน้นการจัดส่งอาหารถึงที่พักมากขึ้น

ด้านการใช้จ่าย

ภาครัฐ/เอกชน	อัตราเพิ่ม-ลด (ร้อยละ)	รายละเอียด ไตรมาสที่ 3/2563
- รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคขั้นสุดท้ายของเอกชน	-0.6	ลดลงร้อยละ 0.6 เทียบกับการลดลงร้อยละ 6.8 ในไตรมาสที่ 2/2563 เมื่อปรับค่าเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล การใช้จ่ายฯ ขยายตัวร้อยละ 7.3 ในไตรมาสนี้ การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคขั้นสุดท้ายของเอกชนปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า ปัจจัยสนับสนุนมาจากการที่รัฐบาลผ่อนคลายการบังคับใช้มาตรการป้องกันและยับยั้งการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลให้ประชาชนส่วนใหญ่เริ่มคลายความวิตกกังวล ขณะที่ภาคธุรกิจเริ่มมีสัญญาณของการฟื้นตัวส่งผลให้ดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภคปรับตัวดีขึ้นหลังจากที่ลดลงอย่างต่อเนื่องในไตรมาสก่อนหน้า ขณะที่รายได้ของครัวเรือนปรับตัวดีขึ้นทั้งในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร อย่างไรก็ตาม ยังคงมีปัจจัยลบจากการจ้างงานที่ยังคงเปราะบาง ทั้งอัตราการว่างงาน ที่อยู่ในระดับสูงขึ้น และชั่วโมงการทำงานที่ลดลง ส่งผลให้การบริโภคในไตรมาสนี้ขยายตัวในสินค้าที่จำเป็นต่อการดำรงชีพเป็นหลัก โดยสินค้าในกลุ่มสินค้าไม่คงทนขยายตัว ทั้งในหมวดอาหารและไม่ใช่อาหาร กลุ่มบริการปรับตัวดีขึ้นจากหมวดบริการด้าน การอยู่อาศัย การศึกษา สุขภาพ การสื่อสาร และบริการส่วนบุคคล เป็นหลัก ขณะที่กลุ่มสินค้าคงทนและกึ่งคงทนยังคงลดลง แต่อยู่ในเกณฑ์ที่ดีขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า
- รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคขั้นสุดท้ายของรัฐบาล	4.1	โดยรวม ณ ราคาประจำปี มีมูลค่า 759,179 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 4.1 เร่งขึ้นจากการขยายตัวร้อยละ 1.5 ในไตรมาสก่อนหน้า เป็นผลมาจากรายจ่ายค่าซื้อสินค้าและบริการมีมูลค่า 262,536 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 5.9 เร่งขึ้นจากการขยายตัวร้อยละ 4.3 ในไตรมาสก่อนหน้า ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความล่าช้าของการประกาศใช้ พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2563 ส่งผลให้มีการเบิกจ่ายในครึ่งปีหลังของปีงบประมาณเพิ่มขึ้น ในไตรมาสนี้ ค่าตอบแทนแรงงานมีมูลค่า 406,549 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 3.6 จากการขยายตัวร้อยละ 4.0 ในไตรมาสก่อนหน้า ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินถาวรมีมูลค่า 77,786 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 1.3 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 1.4 ในไตรมาสก่อนหน้า การโอนเพื่อสวัสดิการสังคมที่ไม่เป็นตัวแทนสำหรับสินค้าและบริการในระบบตลาด มีมูลค่า 63,631 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 7.5 เร่งขึ้นจากการลดลงร้อยละ 10.5 ในไตรมาสก่อนหน้า สำหรับรายได้จากการขายสินค้าและบริการให้ครัวเรือนและผู้ประกอบการ มีมูลค่า 51,323 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 8.7

ด้านการลงทุน

ภาครัฐ/เอกชน	อัตราเพิ่ม-ลด (ร้อยละ)	รายละเอียด ไตรมาสที่ 3/2563
- การลงทุนภาครัฐ	18.5	ขยายตัวร้อยละ 18.5 ต่อเนื่องจากการขยายตัวร้อยละ 12.5 ในไตรมาส 2/2563 โดยการลงทุนของรัฐบาลขยายตัวร้อยละ 29.5 ต่อเนื่องจากการขยายตัวร้อยละ 21.0 ในไตรมาสก่อนหน้า เป็นการขยายตัวทั้งด้านการก่อสร้าง และด้านเครื่องจักรเครื่องมือ ส่วนหนึ่ง เป็นผลมาจากความล่าช้าของการประกาศใช้ พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2563 ส่งผลให้มีการเร่งเบิกจ่ายในครึ่งหลังของปีงบประมาณเพิ่มขึ้น ขณะที่การลงทุนของรัฐวิสาหกิจขยายตัวร้อยละ 0.9 เติบโตขึ้นจากการลดลงร้อยละ 0.8 ในไตรมาสก่อนหน้า
- การก่อสร้างภาครัฐ	18.6	ขยายตัวร้อยละ 18.6 ต่อเนื่องจากการขยายตัวร้อยละ 15.6 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยการก่อสร้างรัฐบาลขยายตัวร้อยละ 27.9 เติบโตขึ้นจากการขยายตัวร้อยละ 22.3 ในไตรมาสก่อนหน้า ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการเบิกจ่ายเพื่อการก่อสร้าง ซ่อมแซม และปรับปรุง ถนน สะพาน และสิ่งก่อสร้างอื่นของกระทรวงคมนาคม และการเบิกจ่ายในแผนงานบูรณาการ บริหารจัดการทรัพยากรน้ำของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขณะที่การก่อสร้างรัฐวิสาหกิจลดลงร้อยละ 0.2 จากการขยายตัวร้อยละ 3.4 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยในไตรมาสนี้ยังคงเป็นการก่อสร้างในโครงการขนาดใหญ่ต่อเนื่อง เช่น โครงการก่อสร้างระบบสายส่งไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โครงการก่อสร้างระบบท่อของการประปานครหลวง เป็นต้น
- การลงทุนภาคเอกชน	-10.7	ลดลงร้อยละ 10.7 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 15.0 ในไตรมาสที่ 2/2563
- การก่อสร้างภาคเอกชน	0.3	ขยายตัวร้อยละ 0.3 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 2.0 ในไตรมาสที่ 2/2563 โดยการก่อสร้างอาคารที่อยู่อาศัยลดลงร้อยละ 5.2 เทียบกับการลดลงร้อยละ 6.3 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยการก่อสร้างที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพฯ ปริมณฑล และเขตเทศบาล ลดลง แต่ในเขต อบต. ยังขยายตัว การก่อสร้างอาคารไม่ใช่ที่อยู่อาศัยลดลงร้อยละ 0.1 เทียบกับการลดลงร้อยละ 0.4 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยการก่อสร้างหมวดอาคารเพื่อการพาณิชย์ลดลงร้อยละ 6.3 และการก่อสร้างในหมวดการบริการ และขนส่งลดลงร้อยละ 11.0 ส่วนการก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรมขยายร้อยละ 17.5 และการก่อสร้างอื่น ๆ ขยายตัวร้อยละ 22.9

ด้านต่างประเทศ

ด้าน	อัตราเพิ่ม-ลด (ร้อยละ)	รายละเอียด ไตรมาสที่ 3/2563
- การส่งออก	-8.2	มีมูลค่า 57,990 ล้านบาท สรอ. ลดลงร้อยละ 8.2 น้อยกว่าการลดลงร้อยละ 17.8 ในไตรมาสก่อนหน้า สอดคล้องกับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า และการขยายตัวของการส่งออกสินค้าที่ได้รับประโยชน์จากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และมาตรการกีดกันทางการค้าโดยปริมาณการส่งออกลดลงร้อยละ 7.6 น้อยกว่าการลดลงร้อยละ 16.1 ในไตรมาสก่อนหน้า สอดคล้องกับการลดลงของปริมาณการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมร้อยละ 9.1 น้อยกว่าการลดลงร้อยละ 18.6 ในไตรมาสก่อนหน้า ขณะที่ปริมาณการส่งออกสินค้าเกษตร และสินค้าประมงลดลงร้อยละ 10.0 และร้อยละ 16.0 ตามลำดับ เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 3.6 และการลดลงร้อยละ 7.9 ในไตรมาสก่อนหน้า ตามลำดับ ส่วนราคาสินค้าส่งออกลดลงร้อยละ 0.7 เทียบกับการลดลงร้อยละ 2.0 ในไตรมาสก่อนหน้า เมื่อหักการส่งออกทองคำที่ยังไม่ขึ้นรูปออกแล้ว มูลค่าการส่งออกลดลงร้อยละ 10.5 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 21.4 ในไตรมาสก่อนหน้า การส่งออกในรูปของเงินบาท การส่งออกสินค้ามีมูลค่า 1,816 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 6.3 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 16.8 ในไตรมาสก่อนหน้า
- การนำเข้า	-17.8	มีมูลค่า 45,294 ล้านบาท สรอ. ลดลงร้อยละ 17.8 น้อยกว่าการลดลงร้อยละ 23.4 ในไตรมาสก่อนหน้า สอดคล้องกับระดับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ยังอยู่ในระดับต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน แต่ปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า โดยปริมาณการนำเข้าลดลงร้อยละ 16.5 เทียบกับการลดลงร้อยละ 19.3 ในไตรมาสก่อนหน้า ซึ่งเป็นการลดลงในทุกหมวดสินค้า ประกอบด้วย ปริมาณการนำเข้าในหมวดสินค้าอุปโภคบริโภควัตถุดิบ และสินค้าขั้นกลาง และสินค้าทุนลดลงร้อยละ 13.1 ร้อยละ 13.4 และร้อยละ 17.6 ตามลำดับ ส่วนราคานำเข้าปรับตัวลดลงร้อยละ 1.5 เทียบกับการลดลงร้อยละ 5.1 ในไตรมาสก่อนหน้า ทั้งนี้ หากไม่รวมการนำเข้าทองคำ มูลค่าการนำเข้าลดลงร้อยละ 16.1 ในรูปของเงินบาท การนำเข้าสินค้ามีมูลค่ารวม 1,419 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 16.1 เทียบกับการลดลงร้อยละ 22.5 ในไตรมาสก่อนหน้า

ด้านการคลัง

ภาค	สถานภาพ	รายละเอียด ไตรมาสที่ 3/2563
- ดุลบัญชีเดินสะพัด	เกินดุล	ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุล 6.3 พันล้านดอลลาร์ สรอ. (197.3 พันล้านบาท) ต่ำกว่าการเกินดุล 10.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ. (330.8 พันล้านบาท) ในไตรมาสเดียวกันของปีก่อน แต่สูงกว่าการเกินดุล 1.1 พันล้านดอลลาร์ สรอ. (34.5 พันล้านบาท) ในไตรมาสก่อนหน้า ซึ่งเป็นผลมาจากการเกินดุลการค้า 12.7 พันล้านดอลลาร์ สรอ. (สูงกว่าการเกินดุล 8.1 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในไตรมาสเดียวกันของปีก่อน) และการขาดดุลบริการ รายได้ปฐมภูมิ และรายได้ทุติยภูมิ 6.4 พันล้านดอลลาร์ สรอ. (ต่ำกว่าการเกินดุล 2.7 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในไตรมาสเดียวกันของปีก่อน)
- เงินสำรองระหว่างประเทศ	ณ ก.ย. 2563	ณ สิ้นเดือนกันยายน 2563 อยู่ที่ 251.1 พันล้านดอลลาร์ สรอ.
- ฐานะการคลัง	ไตรมาสที่สี่ ของปีงบประมาณ 2563	รัฐบาลขาดดุลงบประมาณ 113,025 ล้านบาท เมื่อรวมกับการเกินดุลเงินนอกงบประมาณ 58,259 ล้านบาท และการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล 311,473 ล้านบาท ทำให้รัฐบาลเกินดุลเงินสดสุทธิ 256,707 ล้านบาท และเมื่อรวมกับเงินคงคลัง ณ สิ้นไตรมาสที่สามของปีงบประมาณ 2563 จำนวน 315,397 ล้านบาท ส่งผลให้ฐานะเงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนกันยายน มีจำนวนทั้งสิ้น 572,104 ล้านบาท
- หนี้สาธารณะคงค้าง	ณ ก.ย. 2563	มีมูลค่าทั้งสิ้น 7,848,155.9 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 49.4 ของ GDP ประกอบด้วย เงินกู้ภายในประเทศ 7,708,765.8 ล้านบาท (ร้อยละ 98.2 ของหนี้สาธารณะคงค้าง) และเงินกู้จากต่างประเทศ 139,390.1 ล้านบาท (ร้อยละ 1.8 ของหนี้สาธารณะคงค้าง) โดยแบ่งเป็นหนี้ของรัฐบาล 6,734,881.8 ล้านบาท หนี้รัฐวิสาหกิจที่ไม่เป็นสถาบันการเงิน 795,980.3 ล้านบาท หนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน) 309,472.4 ล้านบาท และหนี้หน่วยงานอื่นของรัฐ 7,821.5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 85.5 ร้อยละ 10.1 ร้อยละ 3.9 และร้อยละ 0.1 ของหนี้สาธารณะคงค้าง ตามลำดับ

ด้านการคลัง

ภาค	สถานภาพ	รายละเอียด ไตรมาสที่ 3/2563
- อัตรารเงินเพื่อทั่วไป	ไตรมาสที่สาม ของปี 2563	เฉลี่ยร้อยละ -0.7 เทียบกับเฉลี่ยร้อยละ -2.7 ในไตรมาสที่สองของปี 2562 โดยดัชนีราคาในหมวดอาหารและเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.2 เร่งขึ้นจากร้อยละ 0.4 ในไตรมาสก่อนหน้า ส่วนใหญ่เป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของราคาเครื่องประกอบอาหาร เนื้อสัตว์ เป็ดไก่ และสัตว์น้ำ ข้าว แป้ง และผลิตภัณฑ์จากแป้ง และเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.9 ร้อยละ 2.7 ร้อยละ 1.9 และร้อยละ 1.8 ตามลำดับ ในขณะที่ดัชนีราคาหมวดพืชมีใช้อาหารและเครื่องดื่มลดลงร้อยละ 1.8 เทียบกับการลดลงร้อยละ 4.4 ในไตรมาสก่อนหน้า ตามการลดลงของดัชนีราคาหมวดพลังงานร้อยละ 10.5 ส่วนเงินเพื่อพื้นฐานเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3
- อัตราดอกเบี้ยนโยบาย	ไตรมาสที่สาม ของ ปีงบประมาณ 2563	ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ครั้งที่ 5/2563 เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2563 และครั้งที่ 6/2563 เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2563 ที่ประชุมมีมติคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ 0.50 ต่อปี ซึ่งเป็นระดับต่ำสุดเป็นประวัติการณ์อย่างต่อเนื่อง โดยประเมินว่าเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น และมีแนวโน้มทยอยฟื้นตัวตามการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการระบาดของโรคโควิด-19 อย่างไรก็ดี เศรษฐกิจไทยในปี 2564 มีแนวโน้มขยายตัวต่ำกว่าที่ได้ประมาณการไว้เดิม เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติมีแนวโน้มฟื้นตัว ช้ากว่าที่คาดการณ์ไว้เป็นสำคัญ ทั้งนี้ การดำเนินนโยบายการเงินของไทยสอดคล้องกับประเทศเศรษฐกิจหลัก และประเทศในภูมิภาคที่ส่วนใหญ่ยังคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ในระดับเดียวกับในไตรมาสก่อนหน้า โดยธนาคารกลางสหรัฐฯ คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ 0.00-0.25 พร้อมทั้งส่งสัญญาณจะคงอัตราดอกเบี้ยไว้ที่ระดับ ดังกล่าวไปจนกว่าเศรษฐกิจสหรัฐฯ จะบรรลุเป้าหมายการจ้างงานอย่างเต็มศักยภาพ โดยการปรับเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อจากอัตราเงินเฟ้อคงที่เป็นอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ย เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นในการบริหารนโยบายการเงินในระยะยาว ขณะเดียวกันธนาคารกลางของประเทศอื่น ๆ อาทิ ญี่ปุ่น จีน ออสเตรเลีย อังกฤษ แคนาดา อินเดีย ฟิลิปปินส์ เกาหลีใต้ และนิวซีแลนด์ คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ในระดับต่ำต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ธนาคารกลางรัสเซีย อินโดนีเซีย และมาเลเซีย ปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงร้อยละ 0.25 ในเดือนกรกฎาคม

ด้านการคลัง

ภาค	สถานภาพ	รายละเอียด ไตรมาสที่ 3/2563
- อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก	ไตรมาสที่สาม ของ ปีงบประมาณ 2563	ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ปรับลดอัตราดอกเบี้ยทั้งเงินฝากและเงินกู้ลงมาอยู่ในระดับต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ ทำให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน เฉลี่ยปรับตัวลดลงจากร้อยละ 0.64 มาอยู่ที่ร้อยละ 0.49 ต่อปี อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมแก่ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (MLR) ปรับลดลงจากเฉลี่ยร้อยละ 5.53 เป็นเฉลี่ยร้อยละ 5.36 ต่อปี ด้านธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ย MLR จากเฉลี่ยร้อยละ 0.91 และร้อยละ 6.25 ในไตรมาสก่อนหน้า เป็นเฉลี่ยร้อยละ 0.61 และร้อยละ 6.13 ตามลำดับ โดยอัตราดอกเบี้ย MLR เฉลี่ย ลดลงมาอยู่ระดับต่ำสุดในรอบ 15 ปี สำหรับสถาบันการเงินเฉพาะกิจมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ย MLR เป็นเฉลี่ยร้อยละ 1.03 และร้อยละ 6.13 ตามลำดับ ในส่วนของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริง เฉลี่ยและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR ที่แท้จริงเฉลี่ยปรับตัวลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าตามการเพิ่มของอัตราเงินเฟ้อ
- อัตราแลกเปลี่ยน	ไตรมาสที่สาม ของ ปีงบประมาณ 2563	ค่าเงินบาทอยู่ที่เฉลี่ย 31.33 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. แข็งค่าขึ้นร้อยละ 1.93 จากค่าเฉลี่ยในไตรมาสก่อนหน้า ตามสถานการณ์เงินดอลลาร์สหรัฐฯ เติบโตของประเทศไทย และการอ่อนค่าลงของเงินดอลลาร์ สรอ. โดยดัชนีเงินดอลลาร์ สรอ. (Dollar Index) เฉลี่ย ในไตรมาสสามอยู่ที่ 94.05 จุด ลดลงจากระดับ 98.84 จุด ในไตรมาสก่อนหน้า ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจาก (1) ความกังวลต่อสถานการณ์ทางการเมืองในประเทศและการเลือกตั้งประธานาธิบดี (2) การดำเนินนโยบายทางการเงิน โดยเฉพาะการปรับเป้าหมายเงินเฟ้อจากเป้าหมายเงินเฟ้อแบบคงที่ มาเป็นเป้าหมายเงินเฟ้อเฉลี่ยและ (3) ความกังวลต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ ทั้งนี้ ค่าเงินบาทเมื่อเทียบกับประเทศคู่ค้า/คู่แข่งอื่น ๆ เคลื่อนไหวอ่อนค่าลง สะท้อนจากดัชนีค่าเงินบาท (NEER) เฉลี่ยในไตรมาสที่สามอยู่ที่ 121.96 ลดลงจากค่าเฉลี่ยในไตรมาสก่อนหน้าร้อยละ 0.48 สำหรับค่าเงินของประเทศอื่นในภูมิภาคเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์ สรอ. ส่วนใหญ่เคลื่อนไหวในทิศทางเดียวกับค่าเงินบาท โดยค่าเงินของประเทศฟิลิปปินส์ มาเลเซีย เกาหลีใต้ สิงคโปร์ จีน อินเดีย อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น และเวียดนาม แข็งค่าขึ้นร้อยละ 3.0 ร้อยละ 2.8 ร้อยละ 2.6 ร้อยละ 2.6 ร้อยละ 2.3 ร้อยละ 1.9 ร้อยละ 1.9 ร้อยละ 1.3 และร้อยละ 0.1 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้าตามลำดับ

2. แนวโน้มเศรษฐกิจไทยในปี 2563 และปี 2564

เศรษฐกิจไทยในปี 2563 มีแนวโน้มที่จะลดลงจากร้อยละ 6.0 ชะลอลงจากการขยายตัวร้อยละ 2.4 ในปี 2562 ในขณะที่อัตราเงินเฟ้อคาดว่าจะอยู่ที่ร้อยละ -0.9 และบัญชีเดินสะพัดมีแนวโน้มเกินดุลร้อยละ 2.8 ของ GDP เทียบกับการเกินดุลร้อยละ 7.0 ต่อ GDP ในปี 2562

ในการแถลงข่าววันที่ 16 พฤศจิกายน 2563 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) คาดว่าเศรษฐกิจไทยในปี 2563 จะลดลงร้อยละ 6.0 ปรับตัวดีขึ้นจากที่คาดการณ์ไว้ที่ร้อยละ (-7.8) – (-7.3) ในการแถลงข่าวเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2563 โดยมีการปรับองค์ประกอบของการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับข้อมูลจริงในช่วงสามไตรมาสแรกของปี 2563 และการปรับเปลี่ยนสมมติฐานการประมาณการที่สำคัญ ๆ ดังนี้

- 1) เศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่สามของปี 2563 พื้นตัวดีขึ้นกว่าที่ประมาณการไว้
- 2) การปรับเปลี่ยนสมมติฐานการประมาณการที่สำคัญ ๆ และการปรับองค์ประกอบของการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจไทยในปี 2564 มีแนวโน้มที่จะฟื้นตัวต่อเนื่องจากช่วงครึ่งหลังของปี 2563 โดยมีปัจจัยสนับสนุนสำคัญมาจาก (1) ความสำเร็จในการควบคุมการแพร่ระบาดภายในประเทศและแรงสนับสนุนเพิ่มเติมจากมาตรการบริหารเศรษฐกิจของรัฐบาลซึ่งจะส่งผลให้อุปสงค์ภายในประเทศให้ขยายตัวต่อเนื่อง (2) การฟื้นตัวของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลกภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดในหลายประเทศที่ผ่านพ้นจุดสูงสุดไปแล้ว และคาดว่าจะสามารถควบคุมการแพร่ระบาดได้มากขึ้น ซึ่งจะช่วยสนับสนุนภาคการส่งออกของไทย (3) การเบิกจ่ายภายใต้กรอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2564 และมาตรการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของภาครัฐ และ (4) ผลของการปรับตัวตามฐานการขยายตัวที่ต่ำผิดปกติในปี 2563 อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อจำกัดและความเสี่ยงที่อาจส่งผลต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในปี 2564 ได้แก่ ความไม่แน่นอนของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในหลายประเทศซึ่งอาจมีความยืดเยื้อและรุนแรงมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ ปริมาณการค้าโลก ภาคการท่องเที่ยว เงื่อนไขด้านการจ้างงาน และฐานะการเงินภาครัฐครัวเรือนและภาคธุรกิจ รวมทั้งความเสี่ยงจากสถานการณ์ภัยแล้งและความผันผวนของระบบเศรษฐกิจและการเงินโลก

ปัจจัยสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

1) แนวโน้มการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศ ซึ่งเป็นผลมาจากความสำเร็จในการควบคุมและป้องกันการระบาดภายในประเทศ ทำให้มีการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดต่าง ๆ ของภาครัฐจนเข้าสู่ภาวะปกติมากขึ้นนับตั้งแต่ในช่วงไตรมาสที่ 3 ของปี 2563 ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจภายในประเทศสามารถฟื้นตัวได้อย่างต่อเนื่องและความเชื่อมั่นภายในประเทศปรับตัวสูงขึ้น ในขณะเดียวกัน ยังมีแรงสนับสนุนจากการดำเนินมาตรการทางเศรษฐกิจทั้งการเงินและการคลังของภาครัฐที่คาดว่าจะช่วยให้การใช้จ่ายภายในประเทศฟื้นตัวได้อย่างต่อเนื่อง ประกอบกับแนวโน้มการเริ่มผ่อนปรนการเดินทางเข้าประเทศสำหรับนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม อาทิ กองถ่ายภาพยนตร์ ผู้มาเข้าร่วมงานแสดงสินค้า กลุ่มผู้มีกำลังซื้อสูง และกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติแบบพิเศษ (Special Tourist Visa (STV)) ทำให้ชาวต่างชาติบางส่วนสามารถเดินทางเข้ามาในประเทศได้ตั้งแต่ช่วงปลายปี 2563 ภายใต้มาตรการควบคุมและกักตัวอย่างรัดกุม และคาดว่าจะจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติจะเริ่มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในช่วงครึ่งหลังของปี 2564 หากมีการเริ่มเปิดให้มีการเดินทางระหว่างประเทศอย่างเป็นวงกว้างมากขึ้นภายใต้เงื่อนไขของความสำเร็จในการค้นพบวัคซีนและนำมาใช้ได้อย่างแพร่หลายซึ่งจะเป็นแรงสนับสนุนต่อเนื่องไปยังการใช้จ่ายภายในประเทศ

2) การปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้นของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลกในปี 2564 สอดคล้องกับทิศทางเศรษฐกิจโลกในครึ่งหลังของปี 2563 ที่ฟื้นตัวได้เร็วกว่าที่คาดการณ์ เนื่องจากการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดควบคู่ไปกับการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจขนาดใหญ่ของหลายประเทศสำคัญ โดยเฉพาะประเทศเศรษฐกิจหลัก

อาทิ สหรัฐฯ ยูโรโซน และจีน สะท้อนจากดัชนี PMI ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการในประเทศเศรษฐกิจหลักที่ปรับขึ้นมาสู่ระดับใกล้เคียงกับช่วงก่อนการแพร่ระบาด เช่นเดียวกับดัชนีการค้าปลีกที่เริ่มกลับมาขยายตัวในเดือนสิงหาคมและกันยายน 2563 ทั้งนี้ ในกรณีฐานคาดว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดในหลายประเทศผ่านพ้นจุดสูงสุดไปแล้วในปี 2563 และจะสามารถควบคุมการแพร่ระบาดให้อยู่ในระดับที่ไม่เกินศักยภาพทางสาธารณสุขของประเทศและสามารถควบคุมการแพร่ระบาดได้มากขึ้นผ่านการรักษาสุนัขอนามัยและการรักษาระยะห่าง (Social Distancing) ซึ่งจะส่งผลให้มาตรการการควบคุมการระบาดของภาครัฐจะไม่เข้มงวดเท่าเดิม ประกอบกับรูปแบบการประกอบธุรกิจและพฤติกรรมผู้บริโภคที่ปรับตัวได้มากขึ้น ทำให้คาดว่าผลกระทบต่อเศรษฐกิจจะไม่มากเท่าการระบาดระลอกแรกในปี 2563

3) แรงขับเคลื่อนจากภาครัฐจากการเบิกจ่ายภายใต้กรอบงบประมาณและมาตรการทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วย (1) การเบิกจ่ายภายใต้กรอบงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2564 ซึ่งในกรณีฐานคาดว่าจะมีอัตราการเบิกจ่ายสะสมทั้งปีงบประมาณ 2564 ทั้งสิ้นร้อยละ 94.4 ของงบประมาณทั้งหมดแบ่งเป็นอัตราการเบิกจ่ายงบรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนร้อยละ 98.0 และร้อยละ 80.0 ตามลำดับส่งผลให้ทั้งปีงบประมาณ 2564 คาดว่า จะมีการใช้จ่ายงบประมาณทั้งสิ้น 3,103,374 ล้านบาท เทียบกับ 2,943,853 ล้านบาทในปีงบประมาณ 2563 หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.4 (2) งบประมาณรายจ่ายเหลือปี 2564 คาดว่า จะมีการเบิกจ่ายทั้งสิ้นร้อยละ 85.0 ของงบประมาณทั้งหมด คิดเป็นวงเงินงบประมาณทั้งสิ้น 519,418 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 367,916 ล้านบาทในปีงบประมาณ 2563 (3) การเบิกจ่ายภายใต้พระราชกำหนดเงินกู้ 1 ล้านล้านบาท ซึ่งคาดว่าจะมีการเบิกจ่ายในปีงบประมาณ 2564 รวม 403,249 ล้านบาท ทั้งนี้ เมื่อรวมวงเงินงบประมาณจากรายจ่ายงบประมาณประจำปี งบรายจ่ายเหลือปี และงบประมาณภายใต้พระราชกำหนดเงินกู้ 1 ล้านล้านบาท คิดเป็นเงิน งบประมาณทั้งสิ้น 3,757,017 ล้านบาท เทียบกับ 3,467,967 ล้านบาทในปีงบประมาณ 2563 หรือคิดเป็นการขยายตัวร้อยละ 8.3 (4) การเบิกจ่ายภายใต้งบลงทุนรัฐวิสาหกิจในปีงบประมาณ 2564 โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนในโครงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ ทั้งนี้ คาดว่า จะมีการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 70 จากวงเงินลงทุนที่ได้รับอนุมัติเทียบกับร้อยละ 64.9 ในปีงบประมาณ 2563 และ (5) การดำเนินการตามมาตรการด้านเศรษฐกิจอื่น ๆ ที่สำคัญ อาทิ สินเชื่อ ดอกเบี้ยต่ำเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการภายใต้พระราชกำหนด การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของธนาคารแห่งประเทศไทย โครงการค้ำประกันสินเชื่อ Portfolio Guarantee Scheme ระยะพิเศษของบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) รวมทั้งมาตรการกระตุ้นการบริโภคภายในประเทศและลดค่าครองชีพของประชาชน

4) ฐานการขยายตัวที่ต่ำผิดปกติในปี 2563 ผลกระทบของการแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลให้ในเศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่สองลดลงร้อยละ 12.1 เป็นการลดลงมากที่สุดเป็นประวัติการณ์ และเริ่มฟื้นตัวขึ้นโดยลดลงร้อยละ 6.4 ในไตรมาสที่สามเช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก ส่งผลให้เศรษฐกิจโลกเข้าสู่การถดถอยทางเศรษฐกิจและลดลงต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ โดยคาดว่าเศรษฐกิจโลกในปี 2563 จะลดลงร้อยละ 3.5 ซึ่งเป็นระดับที่ต่ำที่สุดนับตั้งแต่สิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 เดือนมิถุนายนคาดว่าจะเป็ปัจจัยสนับสนุนให้เศรษฐกิจในปี 2564 จะสามารถกลับมาขยายตัวได้ภายใต้แนวโน้มการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศภาคการส่งออกและภาคการผลิต

ข้อจำกัดการขยายตัว

1) ความไม่แน่นอนของสถานการณ์การแพร่ระบาด ดังจะเห็นได้จากจำนวนผู้ติดเชื้อใหม่รายวันในปัจจุบันที่ยังคงมีแนวโน้มปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในหลายประเทศ อาทิ สหรัฐฯ อินเดีย และบราซิล ในขณะเดียวกันหลายประเทศเผชิญกับการระบาดระลอกใหม่ อาทิ ญี่ปุ่น เยอรมนี สหราชอาณาจักร และฝรั่งเศส เช่นเดียวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดในประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ เมียนมาร์ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย ที่ยังไม่สามารถควบคุมการแพร่ระบาดได้ ขณะเดียวกันยังมีความไม่แน่นอนของการค้นพบวัคซีนและยารักษาทั้งความไม่แน่นอนทางด้านประสิทธิภาพและระยะเวลาที่จะใช้ในการค้นพบ จนอาจทำให้ประเทศต่าง ๆ ต้องกลับมาดำเนินมาตรการควบคุม การระบาดในบางพื้นที่อีกครั้งและยังคงต้องจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศต่อไป ซึ่งจะทำให้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลกในปี 2564 แตกต่างไปจากกรณีฐาน และส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงภาคการส่งออกและภาคการท่องเที่ยวของไทย

2) เงื่อนไขด้านการจ้างงานและฐานะการเงินของภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจ ซึ่งจะเป็แรงกดดันต่อการฟื้นตัวของการใช้จ่ายภาคครัวเรือนและการลงทุนของภาคธุรกิจ โดยสถานการณ์การว่างงานในไตรมาสที่สาม มีจำนวนคนว่างงานทั้งสิ้น 7.37 แสนคน เทียบกับ 3.94 แสนคนในไตรมาสเดียวกันของปีก่อน คิดเป็นอัตราการว่างงานอยู่ที่ร้อยละ 1.9 ใกล้เคียงกับไตรมาสก่อนหน้าที่ร้อยละ 1.95 และ สูงกว่าไตรมาสเดียวกันของปีก่อนซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 1.04 โดยเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของการว่างงานในสาขาที่ได้รับผลกระทบรุนแรง ได้แก่ ภาคการผลิตอุตสาหกรรม และภาคโรงแรมและภัตตาคาร สอดคล้องกับจำนวนผู้ประกันตนที่ใช้สิทธิขอรับเงินชดเชยกรณีถูกเลิกจ้าง ณ สิ้นสุดไตรมาสที่สามอยู่ที่ 242,114 คน เพิ่มขึ้นจาก 32,789 คน และ 145,747 คน ในไตรมาสแรกและไตรมาสที่สอง ตามลำดับ ในขณะเดียวกันแม้ว่าการดำเนินมาตรการของภาครัฐเพื่อช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาสภาพคล่องผ่านมาตรการสินเชื่อดอกเบี้ยผ่อนปรนพิเศษ ควบคู่ไปกับมาตรการปรับโครงสร้างหนี้ที่ดำเนินในช่วงปี 2563 แต่สัดส่วนสินเชื่อชั้นกล่าวถึงพิเศษ (Special Mention Loan) ต่อสินเชื่อรวมทั้งหมดในไตรมาสที่สามอยู่ที่ร้อยละ 7.1 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 2.7 ในไตรมาสที่สามของปีก่อน ในขณะที่สัดส่วนหนี้ครัวเรือน ณ สิ้นไตรมาสที่สองอยู่ที่ร้อยละ 83.8 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 80.2 ในไตรมาสก่อนหน้า ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเป็นข้อจำกัดต่อการฟื้นตัวของการใช้จ่ายภาคครัวเรือนและการลงทุนของภาคธุรกิจ

3) ความเสี่ยงจากสถานการณ์ภัยแล้ง ข้อมูลล่าสุด ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2563 ปริมาณน้ำใช้ได้จริงในเขื่อนและอ่างเก็บน้ำทั่วประเทศอยู่ที่ 13,888 ล้านลูกบาศก์เมตร หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14.2 ของความจุรวมในเขื่อนและอ่างเก็บน้ำทั่วประเทศ หรืออยู่ที่เพียงร้อยละ 48.3 ของค่าเฉลี่ยของช่วงเวลาเดียวกันย้อนหลัง 10 ปี โดยเขื่อนสำคัญที่มีปริมาณน้ำน้อยเป็นประวัติการณ์ ได้แก่ เขื่อนอุบลรัตน์ เขื่อนภูมิพล และเขื่อนวชิราลงกรณ์ ที่มีปริมาณน้ำใช้ได้จริง อยู่ที่ร้อยละ 7.6 ร้อยละ 28.1 และร้อยละ 32.1 ของค่าเฉลี่ยย้อนหลัง 10 ปี ทั้งนี้ หากในช่วงที่เหลือของปี 2563 ยังไม่มีปริมาณฝนเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ปริมาณน้ำไม่เพียงพอกับการทำการเกษตรในปีเพาะปลูก 2563/2564 โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลผลิตข้าวนาปรังที่อาจจะไม่สามารถเพาะปลูกได้ในบางพื้นที่

4) ความผันผวนของเศรษฐกิจและการเงินโลก โดยมีเงื่อนไขในเศรษฐกิจโลกที่จะต้องติดตามและประเมินสถานการณ์อย่างใกล้ชิด ประกอบด้วย (1) ทิศทางและแนวนโยบายของประธานาธิบดีคนใหม่ของสหรัฐฯ ทั้งนโยบายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศ นโยบาย การค้าระหว่างประเทศ และนโยบายด้านความมั่นคงที่จะส่งผลในหลายมิติ อาทิ การฟื้นตัวของการค้าของโลก ภูมิศาสตร์ในการตั้งฐาน การผลิตของผู้ประกอบการ ปัญหาความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์โดยเฉพาะในภูมิภาคตะวันออกกลาง และความสัมพันธ์กับประเทศจีน และประเทศสำคัญอื่น ๆ (2) การออกจากสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักรที่มีแนวโน้มจะเป็นการออกแบบไม่มีข้อตกลง (No Deal Brexit) ซึ่งจะส่งผลต่อการค้าระหว่างประเทศและการลงทุนของสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักร และประเทศคู่ค้าสำคัญ ๆ (3) เสถียรภาพทางเศรษฐกิจที่เปราะบางโดยเฉพาะในประเทศที่มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจอ่อนแอ จากปัญหาหนี้ภาครัฐบาล และครัวเรือนที่เพิ่มสูงขึ้นมากจนส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการใช้จ่ายในช่วงการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ และ

(4) ความผันผวนของเงินลงทุนระหว่าง ประเทศภายใต้ความไม่แน่นอนของสถานการณ์การแพร่ระบาด ซึ่งจะส่งผลต่อความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนและแนวโน้มการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก ทั้งนี้ ภายใต้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก คาดว่าเงินลงทุนจะย้ายออกจากสินทรัพย์ความเสี่ยงต่ำ อาทิ พันธบัตรรัฐบาล ระยะยาว และทองคำ ไปยังสินทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนที่สูงขึ้นและจะทำให้เงินทุนไหลเข้ากลุ่มประเทศกำลังพัฒนาและเศรษฐกิจเกิดใหม่มากขึ้นจนสร้างแรงกดดันต่ออัตราแลกเปลี่ยน อย่างไรก็ตาม ภายใต้ความเปราะบางของการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและเสถียรภาพทาง เศรษฐกิจที่อาจจะได้รับผลกระทบหากการแพร่ระบาดมีความรุนแรงและยืดเยื้อมากขึ้น จนส่งผลให้เงินลงทุนไหลออกจากประเทศกำลังพัฒนาอย่างรวดเร็วได้

ข้อจำกัดและปัจจัยเสี่ยง

1) ความไม่แน่นอนของสถานการณ์การแพร่ระบาด ดังจะเห็นได้จากจำนวนผู้ติดเชื้อใหม่รายวันในปัจจุบันที่ยังคงมีแนวโน้มปรับเพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่องในหลายประเทศ อาทิ สหรัฐฯ อินเดีย และบราซิล ในขณะเดียวกันหลายประเทศเผชิญกับการระบาดระลอกใหม่ อาทิ ญี่ปุ่น เยอรมนี สหราชอาณาจักร และฝรั่งเศส เช่นเดียวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดในประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ เมียนมาร์ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย ที่ยังไม่สามารถควบคุมการแพร่ระบาดได้ ขณะเดียวกันยังมีความไม่แน่นอนของการค้นพบวัคซีนและยารักษาทั้งความไม่แน่นอนทางด้านประสิทธิภาพและระยะเวลาที่จะใช้ในการค้นพบ จนอาจทำให้ประเทศต่าง ๆ ต้องกลับมาดำเนินมาตรการควบคุม การระบาดในบางพื้นที่อีกครั้งและยังคงต้องจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศต่อไป ซึ่งจะทำให้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลกในปี 2564 แตกต่างไปจากกรณีฐาน และส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงภาคการส่งออกและภาคการท่องเที่ยวของไทย

2) เงื่อนไขด้านการจ้างงานและฐานะการเงินของภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจ ซึ่งจะเป็นแรงกดดันต่อการฟื้นตัวของการใช้จ่ายภาคครัวเรือนและการลงทุนของภาคธุรกิจ โดยสถานการณ์การว่างงานในไตรมาสที่สาม มีจำนวนคนว่างงานทั้งสิ้น 7.37 แสนคน เทียบกับ 3.94 แสนคนในไตรมาสเดียวกันของปีก่อน คิดเป็นอัตราการว่างงานอยู่ที่ร้อยละ 1.9 ไกล่เคียงกับไตรมาสก่อนหน้าที่ร้อยละ 1.95 และสูงกว่าไตรมาสเดียวกันของปีก่อนซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 1.04 โดยเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของการว่างงานในสาขาที่ได้รับผลกระทบรุนแรง ได้แก่ ภาคการผลิตอุตสาหกรรม และภาคโรงแรมและภัตตาคาร สอดคล้องกับจำนวนผู้ประกันตนที่ใช้สิทธิขอรับเงินชดเชยกรณีถูกเลิกจ้าง ณ สิ้นสุดไตรมาสที่สาม อยู่ที่ 242,114 คน เพิ่มขึ้นจาก 32,789 คน และ 145,747 คน ในไตรมาสแรกและไตรมาสที่สอง ตามลำดับ ในขณะเดียวกันแม้ว่าการดำเนินมาตรการของภาครัฐเพื่อช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาสภาพคล่องผ่านมาตรการสินเชื่อดอกเบี้ยผ่อนปรนพิเศษ ควบคู่ไปกับมาตรการปรับโครงสร้างหนี้ที่ดำเนินในช่วงปี 2563 แต่สัดส่วนสินเชื่อขึ้นกล่าวถึงพิเศษ (Special Mention Loan) ต่อสินเชื่อรวมทั้งหมดในไตรมาสที่สามอยู่ที่ร้อยละ 7.1 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 2.7 ในไตรมาสที่สามของปีก่อน ในขณะที่สัดส่วนหนี้ครัวเรือน ณ สิ้นไตรมาสที่สองอยู่ที่ร้อยละ 83.8 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 80.2 ในไตรมาสก่อนหน้า ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเป็นข้อจำกัดต่อการฟื้นตัวของ การใช้จ่ายภาคครัวเรือนและการลงทุนของภาคธุรกิจ

3) ความเสี่ยงจากสถานการณ์ภัยแล้ง ข้อมูลล่าสุด ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2563 ปริมาณน้ำใช้ได้จริงในเขื่อนและอ่างเก็บน้ำทั่วประเทศอยู่ที่ 13,888 ล้านลูกบาศก์เมตร หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14.2 ของความจุรวมในเขื่อนและอ่างเก็บน้ำทั่วประเทศ หรืออยู่ที่เพียงร้อยละ 48.3 ของค่าเฉลี่ยของช่วงเวลาเดียวกันย้อนหลัง 10 ปี โดยเขื่อนสำคัญที่มีปริมาณน้ำน้อยเป็นประวัติการณ์ ได้แก่ เขื่อนอุบลรัตน์ เขื่อนภูมิพล และเขื่อนวชิราลงกรณ์ ที่มีปริมาณน้ำใช้ได้จริง อยู่ที่ร้อยละ 7.6 ร้อยละ 28.1 และร้อยละ 32.1 ของค่าเฉลี่ยย้อนหลัง 10 ปี ทั้งนี้ หากในช่วงที่เหลือของปี 2563 ยังไม่มีปริมาณฝนเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ปริมาณน้ำไม่เพียงพอกับการทำการเกษตรในปีเพาะปลูก 2563/2564 โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลผลิตข้าวนาปรังที่อาจไม่สามารถเพาะปลูกได้ในบางพื้นที่

4) ความผันผวนของเศรษฐกิจและการเงินโลก โดยมีเงื่อนไขในเศรษฐกิจโลกที่จะต้องติดตามและประเมินสถานการณ์อย่างใกล้ชิด ประกอบด้วย (1) ทิศทางและแนวโน้มนโยบายของประธานาธิบดีคนใหม่ของสหรัฐฯ ทั้งนโยบายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศ นโยบายการค้าระหว่างประเทศ และนโยบายด้านความมั่นคงที่จะส่งผลในหลายมิติ อาทิ การฟื้นตัวของการค้าของโลก ภูมิศาสตร์ในการตั้งฐาน การผลิตของผู้ประกอบการปัญหาความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์โดยเฉพาะในภูมิภาคตะวันออกกลาง และความสัมพันธ์กับประเทศจีน และประเทศสำคัญอื่น ๆ (2) การออกจากสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักรที่มีแนวโน้มจะเป็นการออกแบบไม่มีข้อตกลง (No Deal Brexit) ซึ่งจะส่งผลต่อการค้าระหว่างประเทศและการลงทุนของสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักร และประเทศคู่ค้าสำคัญ ๆ (3) เสถียรภาพทางเศรษฐกิจที่เปราะบางโดยเฉพาะในประเทศที่มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจอ่อนแอ จากปัญหาหนี้ภาครัฐบาลและครัวเรือนที่เพิ่มสูงขึ้นมากจนส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการใช้จ่ายในช่วงการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ และ (4) ความผันผวนของเงินลงทุนระหว่างประเทศภายใต้ความไม่แน่นอนของสถานการณ์การแพร่ระบาด ซึ่งจะส่งผลต่อความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนและแนวโน้มการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก ทั้งนี้ ภายใต้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก คาดว่าเงินลงทุนจะย้ายออกจากสินทรัพย์ความเสี่ยงต่ำ อาทิ พันธบัตรรัฐบาลระยะยาว และทองคำ ไปยังสินทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนที่สูงขึ้นและจะทำให้เงินทุนไหลเข้ากลุ่มประเทศกำลังพัฒนาและเศรษฐกิจเกิดใหม่มากขึ้น จนสร้างแรงกดดันต่ออัตราแลกเปลี่ยน อย่างไรก็ตาม ภายใต้ความเปราะบางของการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจที่อาจจะได้รับผลกระทบหากการแพร่ระบาดมีความรุนแรงและยืดเยื้อมากขึ้น จนส่งผลให้เงินลงทุนไหลออกจากประเทศกำลังพัฒนาอย่างรวดเร็วได้

ประเด็นการบริหารนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

เศรษฐกิจไทยในปี 2564 มีแนวโน้มที่จะฟื้นตัวต่อเนื่องจากช่วงครึ่งหลังของปี 2563 โดยมีปัจจัยสนับสนุนสำคัญมาจากความสำเร็จในการควบคุมการแพร่ระบาดภายในประเทศ ควบคู่ไปกับแรงสนับสนุนจากมาตรการบริหารเศรษฐกิจของภาครัฐที่ส่งผลให้อุปสงค์ภายในประเทศสามารถขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การฟื้นตัวของเศรษฐกิจและการค้าโลกตามสถานการณ์การแพร่ระบาดในหลายประเทศที่ผ่านพ้นจุดสูงสุดไปแล้วยังช่วยสนับสนุนภาคการส่งออกและภาคการผลิตของไทยประกอบกับแรงสนับสนุนจากการเบิกจ่ายงบประมาณและมาตรการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของภาครัฐ อย่างไรก็ตาม การฟื้นตัวของเศรษฐกิจในระยะต่อไปยังมีความเสี่ยงและข้อจำกัดจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในหลายประเทศที่ยังมีความเสี่ยงที่จะยืดเยื้อและรุนแรงมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกและภาคการท่องเที่ยว รวมทั้งเงื่อนไขด้านการจ้างงานฐานะทางการเงินของครัวเรือนและภาคธุรกิจความเสี่ยงจากสถานการณ์ภัยแล้งและความผันผวนของระบบเศรษฐกิจและการเงินโลกภายใต้เงื่อนไขดังกล่าวการบริหารนโยบายเศรษฐกิจในช่วงที่เหลือของปี 2563 และปี 2564 จึงควรให้ความสำคัญกับ

- 1) การป้องกันการกลับมาระบาดระลอกที่สองภายในประเทศ
- 2) การดูแลภาคเศรษฐกิจที่มีข้อจำกัดในการฟื้นตัวโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคการท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้อง และภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยให้ความสำคัญกับ (1) การเร่งรัดติดตามมาตรการต่าง ๆ ทั้งด้านการเงิน การคลังที่ได้ดำเนินการไปแล้วให้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่แท้จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพควบคู่ไปกับการพิจารณามาตรการเพิ่มเติมและปรับเปลี่ยนมาตรการเดิมให้ตอบสนองสาขาและพื้นที่เศรษฐกิจที่มีข้อจำกัดในการฟื้นตัวมากขึ้น (2) การดูแลและการช่วยเหลือแรงงานในสาขาและพื้นที่เศรษฐกิจที่ยังมีข้อจำกัดในการฟื้นตัว โดยให้ความสำคัญกับการจับคู่แรงงาน การพัฒนาระดับ และปรับทักษะฝีมือแรงงาน การสร้างงานใหม่เพื่อรองรับผู้ว่างงาน และการสร้างแรงจูงใจให้แก่ภาคธุรกิจในการรักษาการจ้างงาน (3) การรณรงค์การท่องเที่ยวเดินทาง และการจัดประชุม อบรมสัมมนาในประเทศ โดยให้ความสำคัญกับพื้นที่ที่พึ่งพิงรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติสูง รวมทั้งการ

การรณรงค์ให้มีการใช้สินค้าที่ผลิตภายในประเทศไทยมากขึ้น (4) การเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติภายใต้มาตรการควบคุมและป้องกันการระบาดของโรคอย่างรัดกุมโดยไม่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นและพฤติกรรมการใช้จ่ายของครัวเรือนและนักท่องเที่ยวในประเทศ และ (5) การดำเนินการด้านวัคซีนให้สามารถนำมาใช้ในการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างความเชื่อมั่นในการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ

3) การขับเคลื่อนการใช้จ่ายภาครัฐประกอบด้วย (1) การเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2564 ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 94.4 ของกรอบวงเงินงบประมาณ (2) งบลงทุนรัฐวิสาหกิจให้ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของกรอบวงเงินงบประมาณ และ (3) งบเหลือปีให้ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 และ (4) การเบิกจ่ายโครงการตามพระราชกำหนดเงินกู้ 1 ล้านล้านบาท ให้ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของวงเงินกู้

4) การขับเคลื่อนการส่งออกสินค้าเพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของภาคการผลิตและการลงทุนภาคเอกชนโดยให้ความสำคัญกับ (1) การขับเคลื่อนการส่งออกสินค้าที่ได้รับประโยชน์จากการระบาดของโรคโควิด-19 (2) การขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และการค้าภายใต้กรอบความร่วมมือที่สำคัญ ๆ รวมทั้งการขยายกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และการค้าเพิ่มเติม (3) การให้ความสำคัญกับข้อตกลงระหว่างประเทศที่สำคัญ ๆ ที่อาจถูกหยิบยกเป็นเครื่องมือสำหรับการดำเนินมาตรการกีดกันทางการค้า (4) การลดต้นทุนการผลิตสินค้าที่สำคัญ ๆ เพื่อลดแรงกดดันจากการเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพื่อนบ้านและแรงกดดันจากเงินบาทที่ยังมีแนวโน้มที่จะอยู่ภายใต้แรงกดดันของการแข็งค่า (5) การป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนและการแข็งค่าของเงินบาท และ (6) การส่งเสริมการตลาดเชิงรุกผ่านช่องทางออนไลน์

5) การส่งเสริมการลงทุนภาคเอกชน โดยให้ความสำคัญกับ (1) การเร่งรัดให้ผู้ประกอบการที่ได้รับอนุมัติและออกบัตรส่งเสริมการลงทุนในช่วงปี 2561-2563 ให้เกิดการลงทุนจริงโดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายของการส่งเสริมการลงทุนตามนโยบายการส่งเสริมการลงทุนของประเทศ (2) การขับเคลื่อนการส่งออกเพื่อเพิ่มการใช้กำลังการผลิตในระบบเศรษฐกิจ (3) การแก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการลงทุนและประกอบธุรกิจในประเทศไทย (4) การประชาสัมพันธ์จุดแข็งของประเทศไทยและ (5) การขับเคลื่อนมาตรการสร้างศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาวอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านการลงทุนพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งให้เป็นไปตามแผนงาน และการปรับโครงสร้างภาคการผลิตและภาคบริการที่สำคัญ ๆ

6) การดูแลราคาสินค้าเกษตรในช่วงผลผลิตออกสู่ตลาดและการเตรียมมาตรการรองรับความเสี่ยงจากสถานการณ์ภัยแล้งในปีการเพาะปลูก 2563/2564 โดยให้ความสำคัญกับ (1) การติดตามสถานการณ์น้ำทั้งในและนอกเขตชลประทานอย่างใกล้ชิดพร้อมทั้งการดูแล ป้องกัน และบรรเทาผลกระทบจากปัญหาจากภัยแล้ง (2) การบริหารจัดการน้ำและการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร (3) การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตร (4) การสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตในภาคเกษตรไปสู่พืชที่ใช้น้ำน้อย (5) การดูแลปัญหาราคาสินค้าบางรายการที่ยังมีข้อจำกัดในการฟื้นตัวและให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการส่งออกสินค้าเกษตรที่สำคัญ ๆ (6) การส่งเสริมการค้าออนไลน์เพื่อ สนับสนุนการขายสินค้าจากเกษตรกรสู่ผู้บริโภคโดยตรง และเพื่อเพิ่มส่วนแบ่งรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตให้กับเกษตรกรมากขึ้น (7) การส่งเสริมและขยายผลการรวมกลุ่มและการรวมพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรรายย่อย เพื่อให้มีการประหยัดต่อขนาดลดการทำงานต่ำระดับ รวมทั้งการจัดการให้สามารถใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร โดยภาครัฐ สนับสนุน แรงจูงใจในลักษณะที่เหมาะสม และ (8) การดำเนินมาตรการสินเชื่อเพื่อชะลอการเข้าสู่ตลาดของผลผลิต

7) การรักษาสภาพอากาศทางการเมืองภายในประเทศเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบซ้ำเติม ปัญหาเศรษฐกิจ และเป็นอุปสรรคต่อการฟื้นตัว และการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

8) การเตรียมการรองรับความเสี่ยงสำคัญ ๆ ควบคู่ไปกับการดูแลเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะ (1) ความยืดหยุ่นของการกระบาดในประเทศสำคัญ ๆ และการกลับมาระบาดในระลอกใหม่ซึ่งจะทำให้เศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลกฟื้นตัวช้ากว่าที่คาดการณ์และ (2) ความผันผวนในระบบเศรษฐกิจ และการเงินโลก

3. เศรษฐกิจโลกในไตรมาสที่สามปี 2563

ในไตรมาสที่สามของปี 2563 เศรษฐกิจโลกมีทิศทางฟื้นตัวดีขึ้นหลังจากการลดลงรุนแรงเป็นประวัติการณ์ ในไตรมาสที่ผ่านมา โดยการฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจเป็นผลมาจากประเทศต่าง ๆ ได้ทยอยผ่อนคลามาตรการควบคุมการแพร่ระบาดและการจำกัดการเดินทาง ประกอบกับการดำเนินมาตรการผ่อนคลาทางการเงินและการคลังเพื่อช่วยเหลือเยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เศรษฐกิจอุตสาหกรรมหลักในไตรมาสที่สามได้แก่ สหรัฐฯ และยุโรปโซน ลดลงในอัตราที่ชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้า เช่นเดียวกับประเทศกำลังพัฒนาและเศรษฐกิจเกิดใหม่ในเอเชียหลายประเทศที่ลดลงในอัตราที่ชะลอลงเช่นกัน อาทิ เกาหลีใต้ ฮังการี สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย และบางประเทศเริ่มกลับมาขยายตัว อาทิ ไต้หวัน อย่างไรก็ตาม การฟื้นตัว ทางเศรษฐกิจยังเป็นไปช้า ๆ เนื่องจากเศรษฐกิจประเทศต่าง ๆ ยังเผชิญกับข้อจำกัดการขยายตัวโดยเฉพาะตลาดแรงงานที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงและยังไม่สามารถฟื้นตัวได้เต็มที่สะท้อนจากอัตราการว่างงานที่ยังคงอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ หลายประเทศยังเผชิญกับการระบาดระลอกที่สองส่งผลให้ต้องกลับมาดำเนินมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรค อาทิ ญี่ปุ่น สเปน ฝรั่งเศส สหราชอาณาจักร และเยอรมนี ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในระยะต่อไป

ทั้งนี้ ในช่วงไตรมาสที่สามรัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกได้ดำเนินมาตรการทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องเพื่อช่วยลดผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการระบาดของโควิด-19 ดังจะเห็นได้จากธนาคารกลางของประเทศ เศรษฐกิจหลักที่ได้ดำเนินมาตรการทางการเงินแบบผ่อนคลา อาทิ การกำหนดอัตราดอกเบี้ยนโยบายในระดับต่ำเป็นประวัติการณ์ และการเข้าซื้อสินทรัพย์เพื่อเสริมสภาพคล่องให้แก่ระบบเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ธนาคารกลางสหรัฐฯ ได้ประกาศปรับกรอบนโยบายการเงินแบบยืดหยุ่นโดยใช้อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยเป็นเป้าหมายนโยบายทางการเงินเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของเศรษฐกิจมากขึ้น รวมทั้งธนาคารกลางของหลายประเทศในภูมิภาคเอเชียได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายเพิ่มเติม อาทิ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ขณะเดียวกัน หลายประเทศยังได้มีการดำเนินมาตรการทางการเงินคลังเพิ่มเติมเพื่อช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ โดยเฉพาะผู้ว่างงานและธุรกิจขนาดย่อม อาทิ การขยายมาตรการช่วยเหลือผู้ว่างงานและแผนช่วยเหลือเพิ่มเติม แก่ผู้ว่างงานภายใต้ CARES Act ของสหรัฐฯ มาตรการสนับสนุนชั่วคราวเพื่อบรรเทาความเสี่ยงด้านการว่างงาน ในกรณีฉุกเฉินของสหภาพยุโรป และกองทุนเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เพิ่มเติมของญี่ปุ่น เป็นต้น

สรุปเศรษฐกิจสำคัญ ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

เศรษฐกิจ	ไตรมาสที่ 3/2563
สหรัฐอเมริกา	ลดลงร้อยละ 2.8 เทียบกับการลดลงต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ที่ร้อยละ 9.0 ในไตรมาสก่อน และเมื่อปรับผลของฤดูกาลแล้ว เศรษฐกิจสหรัฐ ฯ ขยายตัวร้อยละ 7.4 เทียบกับการลดลงร้อยละ 9.0 ในไตรมาสก่อนหน้า (%QoQ sa.) การฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของสหรัฐ ฯ เป็นผลมาจากการผ่อนคลายมาตรการปิดสถานที่และจำกัดการเดินทางในหลายมลรัฐนับตั้งแต่พฤษภาคม 2563 ส่งผลให้การผลิตภาคอุตสาหกรรม และการใช้จ่ายภายในประเทศปรับตัวดีขึ้น โดยดัชนีผู้จัดการฝ่ายซื้อ (PMI) ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการในไตรมาสที่สามเพิ่มขึ้นสูงกว่าระดับ 50 มาอยู่ที่ระดับ 52.4 และระดับ 53.2 ตามลำดับ เพิ่มขึ้นจากระดับ 41.9 และระดับ 37.4 ในไตรมาสก่อนหน้า ขณะที่การลงทุนภาคเอกชนลดลงร้อยละ 3.8 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 16.9 ในไตรมาสก่อนตามการขยายตัวของการลงทุนในที่อยู่อาศัยเช่นเดียวกับการบริโภคภาคเอกชนที่ฟื้นตัวขึ้นสอดคล้องกับการปรับตัวขึ้นของตลาดแรงงาน โดยอัตราว่างงานลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 8.8 จากร้อยละ 13.0 ในไตรมาสที่ 2 แม้ว่าจะยังสูงกว่าระดับร้อยละ 3.8 ในไตรมาสแรก ส่วนอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานอยู่ที่ร้อยละ 1.6 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.6 ในไตรมาสก่อนหน้า ทั้งนี้ ในไตรมาสที่สาม รัฐบาลสหรัฐ ฯ ได้ดำเนินมาตรการทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ การขยายมาตรการช่วยเหลือผู้ว่างงานซึ่งสิ้นสุดในเดือนกรกฎาคม 2563 ไปอีก 6 สัปดาห์เป็นการชั่วคราวของสำนักจัดการภาวะฉุกเฉิน (Federal Emergency Management Agency) แผนช่วยเหลือเพิ่มเติมแก่ผู้ว่างงานอีก 13 สัปดาห์ภายใต้ CARES Act ซึ่งจะสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และการดำเนินมาตรการ Paycheck Protection Program สำหรับธุรกิจขนาดเล็กอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงินของธนาคารกลางสหรัฐ ฯ (FOMC) เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2563 มีมติเป็นเอกฉันท์ให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายระยะสั้นไว้ที่ระดับร้อยละ 0.00 - 0.25 และคงมาตรการการเข้าซื้อสินทรัพย์เพื่อกระตุ้นสภาพคล่องในระบบเศรษฐกิจ พร้อมทั้งส่งสัญญาณการดำเนินมาตรการผ่อนคลายทางการเงินอย่างต่อเนื่องและได้ประกาศปรับกรอบนโยบายการเงินแบบยืดหยุ่นโดยใช้อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยเป็นเป้าหมายนโยบายทางการเงิน (Flexible average inflation target) สะท้อนว่าจะรักษาระดับอัตราดอกเบี้ย นโยบายในระดับต่ำในระยะเวลาที่นานขึ้น

เศรษฐกิจ	ไตรมาสที่ 3/2563
กลุ่มประเทศยูโรโซน	ลดลงร้อยละ 4.4 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 14.8 ในไตรมาสก่อนหน้า และเมื่อปรับผลของฤดูกาลแล้ว เศรษฐกิจยูโรโซนขยายตัวร้อยละ 12.6 เทียบกับการลดลงร้อยละ 11.8 ในไตรมาสก่อนหน้า (%QoQ swda.) การปรับตัวดีขึ้นของเศรษฐกิจยูโรโซนสอดคล้องกับการฟื้นตัวของทั้งภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ สะท้อนจากดัชนีผู้จัดการฝ่ายซื้อภาคอุตสาหกรรมซึ่งอยู่ที่ระดับ 52.4 สูงสุดในรอบ 8 ไตรมาส ขณะที่ดัชนีผู้จัดการฝ่ายซื้อภาคบริการอยู่ที่ระดับ 51.1 สูงสุดในรอบ 3 ไตรมาส โดยในเดือนกรกฎาคมอยู่ที่ 54.7 สูงสุดในรอบ 22 เดือน ขณะที่ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคในไตรมาสที่สามอยู่ที่ระดับ -14.5 ปรับตัวดีขึ้น จาก -18.5 ในไตรมาสที่สอง ซึ่งเป็นระดับที่ต่ำที่สุดในรอบ 28 ไตรมาส อย่างไรก็ตาม อัตราการว่างงานอยู่ที่ร้อยละ 8.2 เป็นระดับสูงสุดในรอบ 5 ไตรมาส ส่วนอัตราเงินเฟ้ออยู่ที่ร้อยละ -0.03 ต่ำสุดในรอบ 17 ไตรมาส สำหรับการดำเนินมาตรการทางด้านเศรษฐกิจที่สำคัญ เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2563 คณะมนตรียุโรป (European Council) ได้อนุมัติการช่วยเหลือทางการเงินให้กับประเทศสมาชิก 16 ประเทศ ในรูปของเงินกู้จากสหภาพยุโรปภายใต้มาตรการสนับสนุนชั่วคราวเพื่อบรรเทาความเสี่ยงด้านการว่างงานในกรณีฉุกเฉินมูลค่า รวม 8.74 หมื่นล้านยูโร ขณะเดียวกันในการประชุมธนาคารกลางยุโรป (ECB) เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2563 ยังคงมีมติดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายเป็นไป โดยการคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ 0.0 และการดำเนินมาตรการเข้าซื้อสินทรัพย์ภายใต้ Pandemic Emergency Purchase Programme วงเงิน 1.35 ล้านล้านยูโร นอกจากนี้ ระหว่างเดือนสิงหาคมและกรกฎาคม 2563 ECB ยังได้จัดตั้งวงเงินธุรกรรมซื้อคืน (Repo line) ในสกุลยูโรกับธนาคารกลางสำคัญนอกกลุ่มประเทศสมาชิกยูโรโซน เพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้กับเงินสกุลยูโร
ญี่ปุ่น	มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นอย่างช้า ๆ จากไตรมาสก่อนหน้า ภายหลังผ่อนคลามาตรการควบคุมการแพร่ระบาดนับตั้งแต่วันที่ 25 พฤษภาคม 2563 สะท้อนจากดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคอุตสาหกรรม ซึ่งอยู่ที่ระดับ 46.7 เพิ่มขึ้นจากระดับ 40.1 ในไตรมาสก่อนหน้า แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำกว่า 50.0 ติดต่อกันเป็นไตรมาสที่ 7 ขณะที่มูลค่าการส่งออกสินค้าลดลงร้อยละ 12.0 ฟื้นตัวจากการลดลงร้อยละ 23.7 ในไตรมาสก่อนหน้า แต่ยังคงเป็นการลดลงติดต่อกันเป็นไตรมาสที่ 7 ส่วนดัชนีการค้าปลีกลดลงร้อยละ 4.6 ปรับตัวดีขึ้นจากในไตรมาสก่อนหน้า สอดคล้องกับดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคที่เพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่อัตราว่างงานอยู่ที่ร้อยละ 3.0 สูงสุดในรอบ 15 ไตรมาส สำหรับการดำเนินมาตรการเพื่อรองรับผลกระทบจากโรคโควิด-19 ในวันที่ 7 สิงหาคม 2563 รัฐบาลญี่ปุ่นได้อนุมัติเงินจากกองทุนเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 เพิ่มเติม มูลค่า 1.13 ล้านล้านเยน หลังจากก่อนหน้านี้ได้มีการอนุมัติงบประมาณเพิ่มเติมไปแล้ว จำนวน 11.5 ล้านล้านเยน 7 สำหรับนโยบายการเงิน เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2563 ธนาคารกลางญี่ปุ่น (BOJ) ประกาศคงมาตรการการเงินแบบผ่อนคลายเป็นไป โดยยังคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ -0.1 และดำเนินมาตรการเพื่อรักษาระดับอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลระยะ 10 ปี ไว้ที่ร้อยละ 0.0

เศรษฐกิจ	ไตรมาสที่ 3/2563
จีน	ขยายตัวร้อยละ 4.9 พื้นตัวอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 3.2 ในไตรมาสที่สอง ตามการผ่อนปรนมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจในทุกสาขาการผลิต ค่อย ๆ พื้นตัวขึ้น โดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรมที่ขยายร้อยละ 6.0 ในไตรมาสที่ 3 สอดคล้องกับดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้นมาอยู่ระดับ 53.0 เทียบกับระดับ 50.4 ในไตรมาสก่อนหน้า และมูลค่าการส่งออกสินค้าขยายตัวร้อยละ 8.9 เร่งขึ้นจากร้อยละ 0.1 ในไตรมาสก่อนหน้าส่วนยอดค้าปลีกภายในประเทศ ยังคงลดลงร้อยละ 0.4 แต่ปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับการลดลงร้อยละ 3.8 ในไตรมาสก่อนหน้า สำหรับอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 2.3 ทั้งนี้ ธนาคารกลางจีน (PBOC) ยังคงดำเนินนโยบายทางการเงินแบบผ่อนคลายเป็นพิเศษเพื่อช่วยเศรษฐกิจฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง โดยการคงอัตราดอกเบี้ยในระดับต่ำ และเพิ่มสภาพคล่องด้วยการคงอัตรา ดอกเบี้ยซื้อดกลดซื้อคืนพันธบัตร (Reverse repo) อายุ 7 วัน ไว้ที่ร้อยละ 2.2 ซึ่งเป็นระดับต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ โดยในวันที่ 30 กันยายน 2563 ธนาคารกลางจีนได้เสริมสภาพคล่องประมาณ 5 หมื่นล้านหยวน นอกจากนี้ รัฐบาลจีนยังคงดำเนินมาตรการทางการคลังเพื่อลดผลกระทบของการแพร่ระบาดและฟื้นฟูเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง อาทิ การเพิ่มงบประมาณในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดและงบประมาณในการผลิตอุปกรณ์ทางการแพทย์ การเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินประกันการว่างงานโดยเพิ่มความครอบคลุมไปถึงแรงงานข้ามชาติ การลดหย่อนภาษีและการยกเว้นการจัดเก็บเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม เป็นต้น
กลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (NIEs)	ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ในไตรมาสก่อนหน้า ตามการปรับตัวดีขึ้นของการส่งออกและการผลิตภาคอุตสาหกรรมสอดคล้องกับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจอุตสาหกรรมหลัก โดยในไตรมาสที่สาม เศรษฐกิจไต้หวันกลับมาขยายตัวร้อยละ 3.3 เทียบกับการลดลงร้อยละ 0.6 ในไตรมาสก่อนหน้า และเป็นอัตราการขยายตัวที่สูงที่สุดในรอบ 9 ไตรมาส ตามการฟื้นตัวของภาคบริการและการกลับมาขยายตัวของการอุปโภคภาครัฐบาลและการส่งออก ส่วนเศรษฐกิจฮ่องกง เกาหลีใต้ และสิงคโปร์ แม้จะยังคงลดลงแต่เป็นการปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า โดยเศรษฐกิจ เกาหลีใต้ลดลงร้อยละ 1.3 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 2.7 ในไตรมาสก่อนหน้า เนื่องมาจากการเร่งตัวของการลงทุนรวมและการส่งออกสินค้า เศรษฐกิจ ฮ่องกง ลดลงร้อยละ 3.5 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 9.0 ในไตรมาสก่อนหน้า ตามการปรับตัวขึ้นของการลงทุนภาคเอกชนและการส่งออก รวมทั้งการขยายตัวต่อเนื่องของการอุปโภคภาครัฐ อย่างไรก็ตาม การบริโภคภาคเอกชนลดลงติดต่อกันเป็นไตรมาสที่ 5 เนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมืองภายในประเทศ เศรษฐกิจสิงคโปร์ลดลงร้อยละ 7.0 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 13.3 ในไตรมาสก่อนหน้า ตามการกลับมาขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม และการปรับตัวขึ้นของการภาคการก่อสร้างและภาคบริการรวมถึงภาคการส่งออก สำหรับอัตราเงินเฟ้อส่วนใหญ่สูงขึ้นตามการปรับตัวขึ้นของอุปสงค์ภายในประเทศ ยกเว้น ฮ่องกงที่อัตราเงินเฟ้อลดลงต่ำกว่าศูนย์ครั้งแรกในรอบ 11 ปี

เศรษฐกิจ	ไตรมาสที่ 3/2563
เศรษฐกิจกลุ่มประเทศอาเซียน	ปรับตัวขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า ตามการฟื้นตัวของการส่งออกสินค้าซึ่งสอดคล้องกับทิศทางการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลก รวมถึงการปรับตัวดีขึ้นของการบริโภคภายในประเทศที่ได้รับปัจจัยสนับสนุนจากมาตรการผ่อนคลายการควบคุมการแพร่ระบาดและมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจจากภาครัฐ โดยเศรษฐกิจเวียดนามขยายตัวร้อยละ 2.6 เติบโตขึ้นจากร้อยละ 0.4 ในไตรมาสก่อนหน้า เป็นผลมาจากการกลับมาขยายตัวของภาคบริการรวมถึงการส่งออกสินค้าและบริการที่กลับมาขยายตัวร้อยละ 10.6 เทียบกับการลดลงร้อยละ 6.9 ในไตรมาสก่อนหน้า เศรษฐกิจอินโดนีเซีย ลดลงร้อยละ 3.5 เทียบกับการลดลงร้อยละ 5.3 ในไตรมาสก่อนหน้า ตามการลดลงในอัตราที่น้อยลงของการบริโภคภาคเอกชน การลงทุนรวม และการส่งออกสินค้าและบริการ เช่นเดียวกับเศรษฐกิจฟิลิปปินส์ที่ลดลงร้อยละ 11.5 เทียบกับการลดลงร้อยละ 16.9 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยเป็นผลมาจากปัจจัยเดียวกันกับเศรษฐกิจ อินโดนีเซีย ในส่วนของเศรษฐกิจมาเลเซียลดลงร้อยละ 2.7 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 17.1 ในไตรมาสที่ผ่านมา โดยเป็นผลมาจากการกลับมาขยายตัวอีกครั้งของภาคอุตสาหกรรมการผลิตและการส่งออกสินค้า ทั้งนี้ ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้ธนาคารกลางของอินโดนีเซียและมาเลเซียปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลง ในขณะที่ธนาคารกลางฟิลิปปินส์และเวียดนามยังคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ในระดับต่ำควบคู่กับการดำเนินนโยบายการคลังเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและบรรเทาผลกระทบจากการแพร่ระบาดเพิ่มเติม อาทิ รัฐบาลเวียดนามได้ดำเนินมาตรการลดภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับบริษัทขนาดเล็ก รัฐบาลมาเลเซียได้ดำเนินมาตรการจ่ายเงินช่วยเหลือให้กับครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำ สำหรับ รัฐบาลฟิลิปปินส์ ได้มีการออกกฎหมายยานีอัน 2 (Bayanihan 2) เพื่อรับมือกับโรคระบาดโดยเฉพาะ ประกอบด้วย มาตรการการจ้างงานระยะสั้น มาตรการ สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบ และการจ่ายเงินช่วยเหลือให้กับภาคเกษตร เป็นต้น

4. แนวโน้มเศรษฐกิจโลกในปี 2564

เศรษฐกิจโลกในปี 2564 มีแนวโน้มที่จะฟื้นตัวได้อย่างต่อเนื่องและกลับมาขยายตัวได้หลังจากผ่านพ้นจุดต่ำสุดจากการลดลงอย่างรุนแรงในปี 2563 โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและอุปสงค์ภายในประเทศเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นผลจากการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ประกอบกับผลจากการดำเนินมาตรการเศรษฐกิจทั้งมาตรการทางการเงินและการคลังเพื่อช่วยบรรเทาผลกระทบและฟื้นฟูเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง โดยในกรณีฐานคาดว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดในหลายประเทศ จะผ่านพ้นจุดสูงสุดไปแล้วในปี 2563 และจะสามารถรักษาอัตราการระบาดให้อยู่ในระดับที่ไม่เกินศักยภาพทางสาธารณสุขของประเทศและสามารถควบคุมการแพร่ระบาดได้มากขึ้นตามลำดับผ่านการรักษาสูขอนามัยและการรักษาระยะห่าง (Social Distancing) ขณะเดียวกัน ในส่วนของภาคการท่องเที่ยวหลายประเทศมีแนวโน้มที่จะเริ่มทำข้อตกลงเชื่อมต่อการเดินทางระหว่างประเทศทางอากาศแบบไม่ต้องกักตัว (Travel Bubble) โดยเฉพาะประเทศที่มีความเสี่ยงของการระบาดของโรคในระดับต่ำ ดังจะเห็นได้จากในปัจจุบันที่เริ่มมีการดำเนินการแล้ว ได้แก่ ระหว่างออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ และระหว่างสิงคโปร์และเวียดนาม ซึ่งจะส่งผลให้มีการเดินทางระหว่างประเทศมากขึ้นโดยเฉพาะในช่วงครึ่งหลังของปี 2564

ทั้งนี้ การประมาณการอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลกในกรณีฐานตั้งอยู่บนสมมติฐานที่สำคัญ ได้แก่ (1) การพัฒนาวัคซีนป้องกันและรักษาโรคโควิด-19 ได้ในช่วงไตรมาสที่สองของปี 2564 โดยคาดว่าจะสามารถเริ่มผลิตวัคซีนได้จำนวนจำกัดในช่วงไตรมาสที่สามและเพียงพอสำหรับใช้ในบางประเทศ เศรษฐกิจหลัก อาทิ สหรัฐฯ ยูโรโซน สหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น และจีน แต่คาดว่าขีดความสามารถในการผลิตวัคซีนจะเพิ่มขึ้นและมีราคาจำหน่ายที่ต่ำลงจนสามารถใช้ได้อย่างแพร่หลายในหลายประเทศมากขึ้นในไตรมาสที่สี่ของปี 2564 เป็นต้นไป ซึ่งจะทำให้รัฐบาลประเทศต่าง ๆ จะเริ่มทยอยผ่อนคลายมาตรการควบคุมและจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศได้มากขึ้น ในช่วงครึ่งหลังของปี 2564 (2) ไม่มีการแพร่ระบาดของระลอกที่สองและระลอกที่สามอย่างรุนแรงเป็นวงกว้างและยืดเยื้อมากขึ้น จนทำให้ประเทศต่าง ๆ ต้องดำเนินมาตรการควบคุมการระบาดอย่างเข้มงวดอีกครั้ง (3) ไม่มีการลุกลามของวิกฤตการณ์จากภาคการผลิตสู่วิกฤตการณ์ทางการเงินและการคลังในประเทศสำคัญ ๆ และ (4) ไม่มีการกีดกันทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนรวมถึงประเทศอื่น ๆ เพิ่มเติมในปี 2564 จนส่งผลกระทบต่อการค้าโลก ภายใต้เงื่อนไขดังกล่าวคาดว่า เศรษฐกิจโลกและปริมาณการค้าโลกในช่วงปี 2564 จะสามารถฟื้นตัวได้อย่างต่อเนื่อง โดยในกรณีฐานคาดว่าเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลกในปี 2564 จะขยายตัวร้อยละ 4.9 และร้อยละ 5.0 ตามลำดับ พื้นตัวขึ้นจากการลดลงร้อยละ 3.5 และร้อยละ 11.0 ในปี 2563 ตามลำดับ โดยมีแนวโน้มเศรษฐกิจประเทศสำคัญ ดังนี้

เศรษฐกิจสหรัฐฯ คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 3.4 เทียบกับการลดลงร้อยละ 3.6 ในปี 2563 และจะถือเป็นอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่สูงสุดในรอบ 15 ปี ตามแนวโน้มการฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจภายในประเทศ ซึ่งจะส่งผลต่อเนื่องไปยังทุกสาขาเศรษฐกิจทั้งภาคการผลิตอุตสาหกรรม การส่งออก และการลงทุน ประกอบกับผลของการดำเนินมาตรการทางการเงินการคลังของภาครัฐ ทั้งนี้ ข้อมูลเครื่องชี้ล่าสุดในเดือนตุลาคมชี้ให้เห็นทิศทางการฟื้นตัวที่ดีขึ้นอย่างชัดเจนทั้งภาคการผลิตและการบริโภค โดยดัชนีผู้จัดการฝ่ายซื้อภาคอุตสาหกรรมในเดือนตุลาคมอยู่ที่ 53.4 สูงสุดในรอบ 21 เดือน และดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคอยู่ที่ 100.9 เทียบกับระดับ 85.7 ในเดือนเมษายน ในขณะที่เดียวกันตลาดแรงงานมีสัญญาณการฟื้นตัวที่ดีขึ้น สะท้อนจากจำนวนผู้ขอรับสิทธิการว่างงาน ณ สิ้นเดือนตุลาคมลดลงมาอยู่ที่ 7.4 แสนคน เทียบกับจำนวน 6.2 ล้านคน ณ ต้นเดือนเมษายน 2563 ทั้งนี้ คาดว่าทิศทางการบริหารงานภายใต้ประธานาธิบดีคนใหม่จะทำให้สหรัฐฯ มีแนวโน้มที่จะดำเนินมาตรการทางการคลังขนาดใหญ่เพิ่มเติมภายในปี 2564 อาทิ มาตรการช่วยเหลือเยียวยาประชาชนและธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 ซึ่งคาดว่าจะช่วยให้ตลาดแรงงานปรับตัวดีขึ้น รวมทั้งการเปลี่ยนทิศทางการนโยบายมาตรการด้านภาษีและการค้าระหว่างประเทศที่จะช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวของภาคธุรกิจภายในประเทศและการส่งออก ส่วนการดำเนินนโยบายทางการเงินมีแนวโน้มที่จะผ่อนคลายอย่างต่อเนื่อง โดยธนาคารกลางสหรัฐฯ ได้ส่งสัญญาณการผ่อนคลายนโยบายการเงินอย่างต่อเนื่องไปจนถึงปี 2566 พร้อมทั้ง การประกาศเปลี่ยนเป้าหมายนโยบายการเงินเป็นเป้าหมายเงินเฟ้อเฉลี่ยเพื่อรักษาระดับการขยายตัวทางเศรษฐกิจจนกว่าความเสี่ยงของการชะลอตัวทางเศรษฐกิจจะลดลง

เศรษฐกิจยูโรโซน คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 4.8 พื้นตัวขึ้นจากการลดลงร้อยละ 6.7 ในปี 2563 ตามการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดที่จะทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัวดีขึ้นนับตั้งแต่ไตรมาสที่สามของปี 2563 โดยเครื่องชี้ในเดือนตุลาคมชี้ให้เห็นสัญญาณการฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง สะท้อนจากดัชนีผู้จัดการฝ่ายซื้อโดยรวมอยู่ที่ระดับ 52.4 เพิ่มขึ้นจาก 31.3 เป็นระดับสูงสุดในรอบ 8 ไตรมาส นอกจากนี้ เศรษฐกิจในปี 2564 จะได้รับแรงสนับสนุนจากการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจขนาดใหญ่มูลค่า 1.82 ล้านล้านยูโร ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะมนตรียุโรป (European Council) ไปเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2563 โดยมาตรการดังกล่าวประกอบด้วยงบประมาณรายจ่ายระยะยาวของสหภาพยุโรปในช่วงปี 2564 - 2570 วงเงิน 1.07 ล้านล้านยูโร และแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ Next Generation EU วงเงิน 0.75 ล้านล้านยูโร รวมไปถึงการช่วยเหลือทางการเงินให้กับประเทศสมาชิก 16 ประเทศ ในรูปแบบของเงินกู้จากสหภาพยุโรปภายใต้มาตรการสนับสนุนชั่วคราวเพื่อบรรเทาความเสี่ยงด้านการ

ว่างงานในกรณีฉุกเฉิน (SURE) มูลค่ารวม 8.74 หมื่นล้านยูโร นอกจากนี้ ธนาคารกลางยุโรป (ECB) มีแนวโน้มที่จะดำเนินมาตรการทางการเงินแบบผ่อนคลายเป็นไป โดยล่าสุดในการประชุมธนาคารกลางยุโรป เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2563 ได้มีมติในการดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายเป็นต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ในการประชุมที่จะเกิดขึ้นในเดือนธันวาคม 2563 คาดว่ามีความเป็นไปได้ที่ ECB จะลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงเพิ่มเติม โดยลดอัตราดอกเบี้ยรีไฟแนนซ์ (Main refinancing operations) ลงจากร้อยละ 0.00 สู่ระดับต่ำกว่าศูนย์ ประกอบกับการลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์ฝากไว้กับ ECB (Deposit facility) ลงเพิ่มเติม แม้ว่า ECB ได้ลดอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวลงต่ำกว่าศูนย์แล้วตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2557 และลดลงอย่างต่อเนื่องจนอยู่ที่ร้อยละ -0.50 ในปัจจุบัน นอกจากนี้ ECB ยังมีมติคงวงเงินการซื้อพันธบัตรตามโปรแกรมกระตุ้นเศรษฐกิจฉุกเฉินเพื่อรับมือสถานการณ์โควิด-19 หรือ Pandemic Emergency Purchase Programme ที่ 1.35 ล้านล้านยูโรตามเดิมไปจนถึง 2564

เศรษฐกิจญี่ปุ่น มีแนวโน้มที่จะขยายตัวร้อยละ 2.4 พุ่งตัวขึ้นจากการลดลงร้อยละ 5.4 ในปี 2563 และนับเป็นอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูงสุดในรอบ 10 ปี ตามการฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจหลังจากการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด-19 โดยดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคอุตสาหกรรมในเดือนตุลาคม อยู่ที่ระดับ 48.7 ปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่องจากระดับ 47.7 ในเดือนก่อนหน้า และดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคปรับตัวสูงขึ้นต่อเนื่องมาอยู่ที่ระดับ 33.5 เทียบกับระดับ 33.1 ในเดือนก่อนหน้า ในขณะเดียวกันการส่งออกสินค้ามีแนวโน้มที่จะกลับมาขยายตัวตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าสำคัญ นอกจากนี้ การลงทุนภาครัฐจะได้รับแรงสนับสนุนจากการเป็นเจ้าภาพกีฬาโอลิมปิกที่เลื่อนมาจากปี 2563 ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2563 รัฐบาลญี่ปุ่นได้อนุมัติงบประมาณสำหรับกองทุนเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 สำหรับปีงบประมาณ 2563 เพิ่มเติมอีก 5.49 แสนล้านเยน ควบคู่ไปกับธนาคารกลางญี่ปุ่น (BOJ) ได้ดำเนินมาตรการทางการเงินแบบผ่อนคลายเป็นต่อเนื่อง โดยล่าสุดในการประชุมเมื่อวันที่ 28 - 29 ตุลาคม 2563 BOJ ได้มีมติให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายระยะสั้นไว้ที่ร้อยละ -0.1 และมาตรการการเข้าซื้อพันธบัตรรัฐบาลญี่ปุ่น (JGBs) เพื่อรักษาระดับอัตราผลตอบแทนสำหรับ JGBs อายุ 10 ปี ไว้ที่ระดับร้อยละ 0.0 สำหรับอัตราเงินเฟ้อ BOJ จะยังคงดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายเป็นไป จนกว่าอัตราเงินเฟ้อจะบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ที่ระดับร้อยละ 2.0 อย่างไรก็ตาม การฟื้นตัวของเศรษฐกิจยังคงมีข้อจำกัดจากการระบาดระลอกที่สองมีความรุนแรงกว่าการระบาดในครั้งแรก ซึ่งอาจส่งผลให้อุปสงค์ภายในประเทศไม่สามารถฟื้นตัวได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ มาตรการกระตุ้นการบริโภคของรัฐบาลที่ผ่านมายังไม่มีประสิทธิผลตามที่คาด สะท้อนจากอัตราการออมของครัวเรือนญี่ปุ่นในช่วงเดือนเมษายนถึงสิงหาคม 2563 ที่เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 44 ของรายได้ ซึ่งเป็นระดับสูงสุดในรอบ 20 ปี ประกอบกับข้อจำกัดทางงบประมาณเนื่องจากการใช้งบประมาณจำนวนมากสำหรับการเยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจในช่วงก่อนหน้า ส่งผลให้ระดับหนี้สาธารณะต่อ GDP อยู่ในระดับสูงที่ร้อยละ 249.2 ในไตรมาสที่สาม 2563 เทียบกับร้อยละ 237.0 ในไตรมาสก่อนหน้า

เศรษฐกิจจีน คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 7.5 เติบโตจากร้อยละ 2.0 ในปี 2563 เนื่องจากความสำเร็จในการควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ตั้งแต่ไตรมาสแรกของปี 2563 ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจภายในประเทศสามารถฟื้นตัวกลับมาได้เร็วเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ที่เผชิญกับการแพร่ระบาด สะท้อนได้จากดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคอุตสาหกรรมและบริการในเดือนตุลาคมซึ่งอยู่ที่ระดับ 53.6 และ 56.8 ตามลำดับ สูงสุดในรอบเกือบ 10 ปี สะท้อนให้เห็นถึงการฟื้นตัวของภาคการผลิตอย่างชัดเจน และสอดคล้องกับการส่งออกที่ขยายตัวร้อยละ 11.4 นอกจากนี้ เศรษฐกิจจีนยังได้รับแรงสนับสนุนจากการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจด้านการคลังอย่างต่อเนื่อง โดย ณ วันที่ 5 พฤศจิกายน 2563 รัฐบาลจีนได้ใช้งบประมาณในการกระตุ้นเศรษฐกิจรวม 4.8 ล้านล้านหยวน หรือคิดเป็นร้อยละ 4.7 ของ GDP และการดำเนินนโยบายทางการเงินแบบผ่อนคลายเป็นไปของธนาคารกลางจีน (PBOC) โดยการเพิ่มสภาพคล่องผ่านการซื้อขายพันธบัตรรัฐบาลและตราสารหนี้ที่ออกโดยภาคเอกชนอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการปรับโครงสร้างหนี้สำหรับธุรกิจขนาดเล็ก การปรับลดอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรซื้อคืนและอัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่อง

(Required Reserve Ratio) อยู่ในระดับต่ำต่อไป รวมถึงการดำเนินการปฏิรูปโครงสร้างทางเศรษฐกิจเพื่อให้ความสำคัญกับการบริโภคภายในประเทศและลดการพึ่งพิงอุปสงค์ต่างประเทศตามแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับใหม่ที่ 14 ซึ่งจะมีการประกาศใช้ในช่วงปี 2564 – 2568 อย่างไรก็ตาม การส่งออกสินค้าของจีนยังมีข้อจำกัดจากการย้ายฐานการผลิตอันเนื่องมาจากมาตรการกีดกันทางการค้าในช่วงก่อนหน้านี้ และยังมีความเสี่ยงจากความไม่แน่นอนของทิศทางมาตรการกีดกันทางการค้าของสหรัฐฯ นอกจากนี้ อุปสงค์ภายในประเทศยังคงได้รับผลกระทบจากมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดที่ยังคงมีการบังคับใช้อยู่เป็นบางพื้นที่ที่มีความเสี่ยงของการแพร่ระบาด ส่งผลให้รัฐบาลยังคงมีแนวโน้มที่จะดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องทั้งด้านการคลังและการเงินตลอดทั้งปี 2564

เศรษฐกิจกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (NIEs) มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น โดยคาดว่าเศรษฐกิจเกาหลีใต้ ฮังกอน และสิงคโปร์ จะขยายตัว ร้อยละ 2.9 ร้อยละ 3.5 และร้อยละ 4.0 ตามลำดับ เทียบกับการลดลงร้อยละ 1.0 ร้อยละ 5.9 และร้อยละ 6.0 ในปี 2563 ส่วนเศรษฐกิจไต้หวันคาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 4.2 เติบโตขึ้นจากการขยายตัวร้อยละ 2.0 ในปี 2563 โดยเศรษฐกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมใหม่ได้รับแรงสนับสนุนสำคัญจากการฟื้นตัวของภาคการส่งออก สอดคล้องกับแนวโน้มการปรับตัวดีขึ้นของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลก รวมถึงการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศ เนื่องจากการผ่อนปรนมาตรการควบคุมการแพร่ระบาด และการดำเนินมาตรการทางการคลังและการเงินเพื่อลดผลกระทบของการแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ช่วงครึ่งหลังของปี 2563 อย่างไรก็ตาม เกาหลีใต้ที่เผชิญกับการระบาดระลอกที่สองจนทำให้มีการบังคับใช้มาตรการควบคุมการแพร่ระบาดเพิ่มเติมจนอาจเป็นข้อจำกัดที่ทำให้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจเป็นไปได้ช้ากว่าการคาดการณ์ นอกจากนี้ สถานการณ์ทางการเมืองในฮ่องกงยังเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและความเชื่อมั่นของนักลงทุน ซึ่งหากกลับมารุนแรงและยืดเยื้อมากขึ้นจะส่งผลให้เศรษฐกิจของฮ่องกงในปี 2564 ขยายตัวต่ำกว่ากรณีฐาน

เศรษฐกิจกลุ่มประเทศอาเซียน มีแนวโน้มที่จะฟื้นตัวต่อเนื่องจากครึ่งหลังของปี 2563 ตามการส่งออกสินค้าที่เริ่มฟื้นตัวตามเศรษฐกิจโลก และการอุปโภคบริโภคภายในประเทศที่ได้รับแรงสนับสนุนจากมาตรการทางการคลังของรัฐบาลควบคู่กับนโยบายการเงินที่มีการปรับลดดอกเบี้ยนโยบายของธนาคารกลางลงสู่ระดับต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ในทุกประเทศ นอกจากนี้ ยังมีการคาดการณ์ว่าในครึ่งหลังของปี 2564 การควบคุมการแพร่ระบาดจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงแนวโน้มของการคิดค้นวัคซีนได้ภายในปี 2564 ส่งผลให้การฟื้นตัวของภาคการผลิต ภาคการท่องเที่ยว และภาคการค้าระหว่างประเทศในกลุ่มอาเซียนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ คาดว่าในปี 2564 เศรษฐกิจอินโดนีเซีย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์จะขยายตัวร้อยละ 6.0 ร้อยละ 6.5 และร้อยละ 7.0 ตามลำดับ ฟื้นตัวขึ้นจากการลดลงร้อยละ 1.7 ร้อยละ 5.3 และ ร้อยละ 9.0 ตามลำดับ ขณะที่เศรษฐกิจเวียดนามมีแนวโน้มที่จะขยายตัวร้อยละ 6.2 เติบโตขึ้นจากการขยายตัวร้อยละ 2.5 ในปี 2563

ประมาณการเศรษฐกิจไทย ปี 2563 - 2564^{1/}

	ข้อมูลจริง		ประมาณการ		
	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563		ปี 2564
			ณ 17 ส.ค. 63	ณ 16 พ.ย. 63	ณ 16 พ.ย. 63
GDP (ณ ราคาประจำปี: พันล้านบาท)	16,365.6	16,875.9	15,610.2	15,711.5	16,528.5
รายได้ต่อหัว (บาทต่อคนต่อปี)	236,815.0	243,466.9	224,578.4	226,035.1	237,178.6
GDP (ณ ราคาประจำปี: พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	506.5	543.6	498.7	502.0	536.6
รายได้ต่อหัว (ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปี)	7,329.4	7,841.9	7,175.0	7,221.6	7,700.6
อัตราการขยายตัวของ GDP (ณ ราคาคงที่, %)	4.2	2.4	-7.5	-6.0	3.5 - 4.5
การลงทุนรวม (ณ ราคาคงที่, %) ^{2/}	3.8	2.1	-5.8	-3.2	6.6
ภาคเอกชน (ณ ราคาคงที่, %)	4.1	2.8	-10.2	-9.8	4.2
ภาครัฐ (ณ ราคาคงที่, %)	2.9	0.2	8.6	13.7	12.4
การบริโภคภาคเอกชน (ณ ราคาคงที่, %)	4.6	4.5	-3.1	-0.9	2.4
การอุปโภคภาครัฐ (ณ ราคาคงที่, %)	2.6	1.4	3.6	3.6	4.7
ปริมาณการส่งออกสินค้าและบริการ (ปริมาณ, %)	3.3	-2.6	-20.9	-19.5	0.1
มูลค่าการส่งออกสินค้า (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	251.1	242.7	218.7	224.5	233.9
อัตราการขยายตัว (มูลค่า, %) ^{3/}	7.5	-3.3	-10.0	-7.5	4.2
อัตราการขยายตัว (ปริมาณ, %) ^{3/}	3.9	-3.7	-9.0	-6.6	3.2
ปริมาณการนำเข้าสินค้าและบริการ (ปริมาณ, %)	8.3	-4.4	-16.3	-15.3	0.3
มูลค่าการนำเข้าสินค้า (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	228.7	216.0	183.0	186.2	196.0
อัตราการขยายตัว (มูลค่า, %) ^{3/}	13.7	-5.6	-15.4	-13.8	5.3
อัตราการขยายตัว (ปริมาณ, %) ^{3/}	7.7	-5.7	-12.4	-11.3	3.8
ดุลการค้า (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	22.4	26.7	35.7	38.3	37.9
ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	28.4	38.2	12.6	14.0	13.9
ดุลบัญชีเดินสะพัดต่อ GDP (%)	5.6	7.0	2.5	2.8	2.6
เงินเฟ้อ (%)					
ดัชนีราคาผู้บริโภค	1.1	0.7	(-1.2) - (-0.7)	-0.9	0.7 - 1.7
GDP Deflator	1.5	0.7	(-0.3) - 0.2	-0.9	0.7 - 1.7

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ 16 พฤศจิกายน 2563

หมายเหตุ: ^{1/} เป็นข้อมูลที่คำนวณบนฐานบัญชีประชาชาติอนุกรมใหม่ ซึ่ง สศช. เผยแพร่ทาง www.nesdb.go.th

^{2/} การลงทุนรวม หมายถึง การสะสมทุนถาวรเบื้องต้น

^{3/} ตัวเลขการส่งออกและการนำเข้าเป็นไปตามฐานของธนาคารแห่งประเทศไทย

สภาพแวดล้อมภายใน

1. สถานะการเงิน

เมื่อวันที่ 22 ต.ค. 2562 คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติเห็นชอบกรอบและงบประมาณของ กฟผ. ประจำปีงบประมาณ 2563 จำนวนเงิน 563,778.70 ล้านบาท ประกอบด้วย งบประมาณทำการ 524,768.83 ล้านบาท และงบประมาณลงทุน 39,003.87 ล้านบาท

มีการเปลี่ยนแปลงงบประมาณประจำปี 2563 โดยได้ปรับปรุงวงเงินงบประมาณเพื่อให้เป็นไปตามงบบุคลากรที่เกิดขึ้นจริงและเพิ่มวงเงินดำเนินการเพื่อรองรับงานที่คาดว่าจะทำสัญญาในปี 2563 ทำให้วงเงินงบประมาณเพิ่มขึ้นเป็น 152,229.13 ล้านบาท และเป้าหมายการเบิกจ่ายไม่เปลี่ยนแปลง ส่งผลให้งบประมาณประจำปี 2563 ประกอบด้วย งบประมาณทำการ 497,810.39 ล้านบาท และงบประมาณลงทุน 39,003.87 ล้านบาท

การใช้จ่ายเงินในช่วง 9 เดือนของปี 2563 (ม.ค. – ก.ย. 2563) กฟผ. เบิกจ่ายเงิน 393,486.65 ล้านบาท เป็นการเบิกจ่ายจากงบทำการ 369,126.45 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 74.15 ของวงเงินงบประมาณทำการ และเบิกจ่ายจากงบลงทุน 24,360.20 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 62.43 ของวงเงินงบประมาณลงทุน

สถานะการเงินของ กฟผ. ปี 2563 (ม.ค. - ก.ย.)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
ด้านรายได้	
รายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า	353,545.71
รายได้จากการดำเนินงาน	10,258.84
รายได้อื่น	899.91
รายได้รวม	364,704.46
ด้านรายจ่าย	
ค่าซื้อกระแสไฟฟ้า	321,010.36
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	45,068.58
ค่าใช้จ่ายอื่น (รวมผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนฯ)	3,047.51
รายจ่ายรวม	369,126.45
ด้านกำไร	
กำไรจากการดำเนินงาน	(2,274.39)
ขาดทุนก่อนผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนฯ	4,402.48
ขาดทุนสุทธิ	4,421.99
มูลค่ากำไรทางเศรษฐศาสตร์ (EP)	(12,708.90)

ซึ่งมีผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จำนวน 19.51 ล้านบาท

ที่มา: กองวิเคราะห์การเงินและการจัดการเงินทุน

2. สถานการณ์การจำหน่ายไฟฟ้า

การจำหน่ายไฟฟ้า

สถานการณ์	ปี 2562 (ม.ค.- ก.ย.)	ปี 2563 (ม.ค.- ก.ย.)	จำนวน + เพิ่ม / - ลด	คิดเป็น ร้อยละ
1. การจำหน่ายไฟฟ้ารวม (ล้านหน่วย)	102,902.08	100,044.82	-2,857.26	-2.78
- ประเภทบ้านอยู่อาศัย	26,773.27	28,983.74	2,210.47	8.26
- ประเภทกิจการขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ เฉพาะอย่าง	73,675.51	68,742.60	-4,932.91	-6.70
- องค์กรไม่แสวงหากำไร สูบน้ำเพื่อการเกษตร ไฟฟ้าชั่วคราว ไฟฟ้า อัตราสำรอง และอัตรา ที่งดจ่ายไฟได้	2,453.3	2,318.48	-134.825	-5.50

ที่มา: กองเศรษฐกิจพลังงานไฟฟ้า

รายได้ค่าไฟฟ้า

สถานการณ์	ปี 2562 (ม.ค.- ก.ย.)	ปี 2563 (ม.ค.- ก.ย.)	จำนวน + เพิ่ม / - ลด	คิดเป็น ร้อยละ
2. รายได้ค่าไฟฟ้ารวม (ล้านบาท)	372,331.02	357,136.31	-15,194.71	-4.08
- ประเภทบ้านอยู่อาศัย	100,058.47	102,935.09	2,876.62	2.87
- ประเภทกิจการขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ เฉพาะอย่าง	261,732.78	244,214.71	-17,518.07	-6.69
- องค์กรไม่แสวงหากำไร สูบน้ำเพื่อการเกษตร ไฟฟ้าชั่วคราว ไฟฟ้า อัตราสำรอง อัตรา ที่งดจ่ายไฟได้ และ EV	10,539.77	9,986.51	-553.26	-5.25

ที่มา: กองเศรษฐกิจพลังงานไฟฟ้า

รายจ่ายค่าซื้อไฟฟ้า

สถานการณ์	ปี 2562 (ม.ค.- ก.ย.)	ปี 2563 (ม.ค.- ก.ย.)	จำนวน + เพิ่ม / - ลด	คิดเป็น ร้อยละ
รับซื้อจาก กฟผ.	102,592.59	100,024.03	-2,568.56	-2.50
รับซื้อจาก พพ.	54.51	30.64	-23.87	-43.80
หน่วยรับซื้อรวม (ล้านหน่วย)	102,647.10	100,054.67	-2,592.43	-2.53

ที่มา: กองเศรษฐกิจพลังงานไฟฟ้า

จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า

สถานการณ์	ปี 2562 (ม.ค.- ก.ย.)	ปี 2563 (ม.ค.- ก.ย.)	จำนวน + เพิ่ม / - ลด	คิดเป็น ร้อยละ
3. จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้ารวม (ราย)	19,822,106	20,360,896	538,790	2.72
- ประเภทบ้านอยู่อาศัย	17,712,768	18,210,572	497,804	2.81
- ประเภทกิจการขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และกิจการเฉพาะอย่าง	1,755,611	1,777,440	21,829	1.24
- องค์กรไม่แสวงหากำไร สูบน้ำเพื่อการเกษตร ไฟฟ้าชั่วคราว ไฟฟ้า อัตราสำรอง อัตรา ที่งดจ่ายไฟฟ้าได้ และ EV	353,727	372,884	19,157	5.42

ที่มา: กองเศรษฐกิจพลังงานไฟฟ้า

3. บุคลากร

ระดับตำแหน่ง	ปี 2562 (ม.ค.- ก.ย.)	ปี 2563 (ม.ค.- ก.ย.)	จำนวน + เพิ่ม / - ลด	คิดเป็น ร้อยละ
ผู้บริหาร	8,573	8,527	-46	-0.54
นักวิชาการ	4,482	4,175	-307	-6.85
พนักงานวิชาชีพ	17,483	16,491	-992	-5.67
เสมียนพนักงาน	10	6	-4	-40.00
รวมทั้งสิ้น	30,548	29,199	-1,349	-4.42

ที่มา: กองบริหารงานบุคคล